

Negali kito ko ir tikėtis
Fordo nauji sumanymai
Hitlerio laimėjimas ir Lietuva
Brooklyno politika Chicagoj.

Stebėtina, kad tuli žmonės
besigirdami nueina iki absurdo. Štai "N." apžvalgoj buvo pasakyta keliata dienų atgal, jog "Sandaros" redaktorius M. Vaidyla tapo išrinktas SLA. delegatų į seimą tik ačių socialistų balsams.

Cia yra tiek teisybės, kiek toj pasakoj, kad kadaise žąsų išgelbėjo Romą.

SLA. 36 kp. socialistai turėjo savo kandidatus ir už M. Vaidylą nebesavo net tie socialistai, kuriems sandariečiai buvo padarę nemažai gero. Pagaliau, socialistų balsai nešė ypatingos rolę, nes iš 10 delegatų, septyni išrinkti sandariečiai. Perbalsuojant trečiu kartą Dr. Drangėlį ir adv. Jurgelionį, pasirodė, jog pirmasis gavo du sykius daugiau balsų už "N." pastatytą žmogų.

Katalikų diena "Rytas" išeinąs Kaune turėjo dar vieną susirėmimą su karo komaniantu. Kaip ir reikėjo tikėtis, laimėtoju liko komendantas. "Ryto" atsakomąs redaktorius O. Labanuskaitė nubausa 300 dol. arba trims mėnesiams kalėjimo. Jeigu redaktorius sutiks kalėti, tai dienaštis negalės išeiti iki nebus atlikta bausmė.

Detroito automobilių išdirbėjas Henry Ford tur but daugiausia iš visų kovoją prieš depresiją. Vėliausias jo planas, tai apsupinti bedarbius ir dirbančius žemės sklypais. Kiekvienas čia galės užsiauginti daržovių, kurių užtekty ir žiemos laikui.

Tuo reikalu jis tarėsi su prezidentu Hooveriu, nes be valdžios pagalbos nėra galimybės įvykinti tokį milžinišką sumanymą.

Lietuviai daug kame galėtų pasimokinti iš ukrainiečių. Ukrainiečiai visu įtempimu dirba paluosiavimui Rytų Galicijos iš Lenkų priešpaudo.

Pradžioj gegužės mėnesio Scrantone rengiamas milžiniškas suvažiavimas, kur bus aptarta tolesnis veikimas ir išnešta atatinamos rezoliucijos.

Vokiečių juodmarškinių vadą Hitleris gali dabar pasiūlyti, jog esąs stipriausias žmogus visoj šaly. Tiesa, jis pralaimėjo rinkimus į prezidentą, bet periteam sekmdadieny įvykiuose balsavimuose į provincijų seimus Hitleris pralenkė demokratines partijas.

Už metų, dviejų jis labai lengvai galės tapti Vokietijos diktatorium.

Hitlerio įsigalėjimas Lietuvai yra pavojingas. Jis netikslia atplėsi iš mūsų Klaipėdą, bet susidėjus su Rusijos bolševikais be jokio sąžinės griaužimo pavergtų Lietuvą, Latviją ir kitas mažas valstybes.

Tą naują mums pavojų reiktų pasitikti ne vieniems. Europoj pakankamai yra demokratinių pajėgų, kurios sugebėtų atremti Hitlerio puolimus. Reikia tik prie jų arčiau prisiglausti.

Šiomis dienomis Chicagoj lankės Brooklyno naujos srovės dvasiškas vadas Slaptam susirinkime, kur dalyvavo ke-

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all princip. Cities of the United States.

METAI XVIV 3236 SO. HALSTED STREET Penktadienis, Balandis-April 29 d., 1932 m. KAINA 5 CENTAI No. 18

Nusiginklavimo Konferencijai Nevyksta

Kongresas Numušė Valdžios Darbininkams Algas

Penkių dienų darbo savaitę ir nemokamų atostogų planai tapo atmesti. Washingtonas. Prez. Hooverio planas, penkių dienų darbo dienų į savaitę, valdžios darbininkams, ir vieno mėnesio nemokamų atostogų, Kongreso tapo atmesta. 175 prieš 156 balsus, Tą planą priėmus prez. Hooveris manė sumažinti valdžios išlaidas 82 milijonais dolerių ir tuo būdu palengvinti mokesnių mokėjimus.

Prancuzas Padovanojo Lindbergh'ui Pilį.

Lindbergh'o uošvio geras draugas pasiūlė jam padovanoti gražią pilį, netoli Ispanijos rubežiaus. Ta pilis yra labai gražioj vietoj, netoli atlantiko vandenyno ir Pirenėjų kalnų. Lindbergh'as padėkavojo tam savo geradėjui ir manoma, kad jis nekuriam laikui apsigyvens prancuzijoje.

Kalėjimas labiau pagadino žmogų

Papilė. Per Velykų šventes mokyt. Slianskis, vaist. Jodelis ir uk. Slonskis nuvyko pas kleboną sveikinti su šventėmis. Tuo tarpu atvyko vėl vienas vyriškis ir pasisakė norįs prie klebono prieti; tarnaitė atsakė, kad klebonas esąs užimtas ir liepė palaukt gonkose. Vyriškis belaukdamas koridoriuje iškratė kišenius užsidėjo ant galvos vieno skrybėlę, kito pirštines ir šaliką ir išėjo.

Apšiūrėjus, tapo pavytas ir perduotas policijai. Nors nukentėjusieji ir dovanojo, bet teisėjas nepaleidžia. Pasirodė, kad tai yra Šaltys, Vieksnių val. Padarbių km. sėdėjęs 1½ metų kalėjime už sunkų kuno sužalojimą ir dabar gryžęs iš kalėjimo į namus.

Cia aiškus pavyzdys, kad kalėjimas žmogaus nepataiso, bet dar sudarko.

Visai netikėtai šių metų po tvinis nė kiek neatlėjo nuo proga pasinaudojo E. Anderson. Ji pasiūkė teksį ir pradėjo vežėjui pirštis. Tas pirmosi tėsės per aštuonias valandas ir nežiurint į jos stengimą si ji vežėjo atmetą ir parvežta į jos namus.

Kadangi Elses motinai prisėjo užmokėti vežėjui už aštuonių valandų važinėjimą, tai ji pasiėmė dukterį ir išdidų žentą "ir nusivedė pas teisėją, kuris išklausė tos visos tragikomedijos" paluosiavo vežėją ir įsakė motinai nuvežti savo dukterį ligoninę ir iširti jos protą.

Vakiečių Fašistų Vadas Hitleris Užvaldė Prusiją.

Pirmiau turėjo šešius atstovus Prusijos seime, o dabar — 162. Pereitam sekmdadieny kėlo-se Vokietijos dalyse įvyko rinkimai į vietinius seimus. Kaip buvo galima iškalno tikėtis, vokiečių juodmarškiniai, Hitlerio vedami laimėjo daug naujų vietų. Didžioj provincijoj Prusijoj jie pravedė 162 atstovus, kuomet pirmiau turėjo vos 6. Socialistai iškovojo 93 atstovus; katalikai — 67; komunistai — 47; nacionalistai 31. Atrodo, jog Hitleriui teks valdyti Prusijos kraštą. Jo partija yra skaitlingiausia, nors didžiomas pilnai ir neturi. Hitleris atvirai skelbia pasigrobtį iš Lietuvos Klaipėdą ir nepaisyti ką sakys kitos valstybės. Jam neprošalį pradėti atvirą karą prieš tuos, kurie buk nukriaudė Vokietiją.

Lietuvos Ekportas Didesnis už Importą.

Centralinio statistikos biuro žiniomis. Lietuvos išvežimas per šių metų kovo mėn. siekė 15 mil. litų, o išvežimas — 10,9 mil. litų. Tuo būdu išvežimas buvo didesnis už įvežimą 4,1 mil. litų. Palyginus su praėjusių mėnesių, kovo mėn. išvežimas su mažėjo 2,3 mil. litų, o įvežimas padidėjo 0,9 mil. litų.

Baisus Potvyniai Pietų Rytų Europoj

Berlynas. Iš visų pietų rytų Europos dalių gaunama žinių apie baisius potvynius, padariusius milžiniškų nuostolių. Iš Čekoslovakijos pranešama apie nepaprastai didelius potvynius, — tokių potvynių buta tik 1888 m. Nepaprastai išvino Teiso upė. Manoma, kad daug žmonių žuvo. Bet žuvusiųjų skaičius nebus galima nustatyti, kol nenuslugs vandens. Ir Lenkijoj dideli potvyniai. Valuinėj iš daug kaimų gyventojai turėjo būti skubiai iškelti. Išplauti tiltai ir keliai. Susisiekimas geležinkeliais nutrauktas. Vilniaus kraštas taip pat nuo potvynių smarkiai nukentėjo. Gresia sugriuvimo pačius istorinei Vilniaus katedrai, kurios pamatai ir taip jau buvo ankstesnių potvynių pakastai. Tačiau smarkiausiai nuo potvynių nukentėjo Rumunija, kur geležinkelių susisiekimas nutrauktas 23 linijoms. Molda vijoj ir Besarabijoj patving vandens nusinėšė šimtus namų.

'Leap Year' Neišėjo merginai ant Naudos.

Per 8 valandas pirsos bet kvalierius ją atmete. Kaip žinoma šie metai yra merginų pirsimosi metai. Ta proga pasinaudojo E. Anderson. Ji pasiūkė teksį ir pradėjo vežėjui pirštis. Tas pirmosi tėsės per aštuonias valandas ir nežiurint į jos stengimą si ji vežėjo atmetą ir parvežta į jos namus.

Nunešė tiltą

Šventosios upė ties Anykščiais nunešė Vilnonio maluno tiltą, kuris priplaukęs prie naujai statomo gelžbetonio tilto pakirto ten esamo seno tilto kelias paramas ir tuntas įlinko. Bal. 6 d. Anykščiuose turgus buvo skystas, nes per tiltą važiuoti buvo uždrausta. Ukininkai del to turėjo nuostolių, ypač su bekonais. Žemės Rumų Suvažiavimas. Žemės ukio rumų valdyba nutarė balandžio 15—16 d. šaukti žemės ukio rumų metį suvažiavimą.

Sako, Jog Pruseika ir Kiti Apkraustę Komutų Archyvus.

"Laisvė" kaltina juos vogime svarbių dokumentų. "Sklokininkų" vadas Pruseika, matyt, gerokai užlipo ant kų tikriesiems komunistams, kad tieji griebėsi paskutinės priemonės diskredituoti sukilėlių vadą. Jie įtarė Pruseiką ir kitus vogime iš centro biuro svarbių dokumentų. I Rusiją nuvažiaus Amerikos lietuvių komunistų atstovas Zolpis parašė savo draugams slapta pranešimą, kurį Pruseika neseniai paskelbė savo laikrašty.

Moterų Kerštingumas.

"Daily Telegram" praneša iš Londono, kad į Vengrijos budelio vietą, kuri dabar yra laisva, tarpe daugelio paduotų prašymų yra trys moterų prašymai. Budelis Vengrijai reikalingas įvykdyti mirties bausmę eigonui Kosarekui. Prašymus padavusios moterų labai sunustatyti, kol nenuslugs vandens. Ir Lenkijoj dideli potvyniai. Valuinėj iš daug kaimų gyventojai turėjo būti skubiai iškelti. Išplauti tiltai ir keliai. Susisiekimas geležinkeliais nutrauktas. Vilniaus kraštas taip pat nuo potvynių smarkiai nukentėjo. Gresia sugriuvimo pačius istorinei Vilniaus katedrai, kurios pamatai ir taip jau buvo ankstesnių potvynių pakastai. Tačiau smarkiausiai nuo potvynių nukentėjo Rumunija, kur geležinkelių susisiekimas nutrauktas 23 linijoms. Molda vijoj ir Besarabijoj patving vandens nusinėšė šimtus namų.

Argentinoj Kreivai Žiu Rima į Nevedusius.

I Argentinos parlamentą buvo įneštas įstatymo sumanymas aptaksuoti paaugusius nevedėlius, nes jie esą viumenės našta. Bet visgi tas nebuvo priimtas. Vedesieji pasigalėjo savo laimingesnių draugų. Paskyrė salą vien tik jaunavedžiams. Kad dar daugiau paskatinti nedrąsius vyrus prie apšvedimo, italų valdžia sumanė paskirti mažą salą Audriatikos nuroj vien tik jaunavedžiams. Viskas bus nepapratai gražiai išpuosta ir laivas atplauks tik syki į savaitę. Tačiau išvengimui apgavysčių, jaunieji turės dokumentais įrodyti, kad jie ištikro apšvedė.

Anglija Nori Didelio Laivyno

Italija nori turėti tiek pat laivų kaip Prancuzija, Japonija taiggi neatsilieka. Geneva. — Nusiginklavimo konferencija, kuri tėsiasi jau kelintas mėnesis ir ant kurios įvairus taikos šalininkai dėjo tiek daug vilčių — pradeda pairti. Svarbiausia to pairimo priekšastimi yra Anglijos nepalenkiamas nusistatymas vadovauti jurose, ir Italijōs troškimas sulyginti savo karo laivyną su Prancuzijos, Japonija ypatingo dėmesio kreipia į pavandinius laivus ir nemano toj srity susiliekti. Susidarius tokiu supainiotai padėciai, tolimesnis darbas darosi neįmanomas, ir tokiu būdu atrodo, kad nusiginklavimo konferencijos dienos yra suskaitytos. Jeigu ši konferencija neprieis prie jokio susitarimo, tai didžiosios valstybės, nepasitiekėdamos viena kita, pradės didinti laivynus ir netiesioginiu keliu rengtis prie kito pasaulinio karo, nes kiekvienas ginklavimasis ir nepasitikėjimas yra didžiausia karo gimdytoja.

Lietuvos Turizmo Reikalai.

Kasmet pavasario ir vasaros metu į Lietuvą atvyksta daug iš kitų kraštų žmonių, kurie nori Lietuvoj pailsėti, pasigerėti jos gražia, ramia gamta ir pasižiūrėti, kaip dirba ir gyvena Lietuvos žmonės. Daugiausia žmonių sutraukia Lietuvos kurortai ir jos žavėtinas pajūrys. Svetimsalių atsilankymas kraštui duoda daug naudos: atvykę žmonės palieka daug pinigų ir del to kraštas pralobsta. Prieš keletą metų Kaune įsistieigė Lietuvos turizmo sąjunga, kurios tikslas — pritraukti kuo daugiau į Lietuvą iš užsienio žmonių ir Lietuvos žmonėms sudaryti tokias sąlygas, kad jie lengviau galėtų aplankyti visas Lietuvos krašto vietas. Sąjunga globojo iš užsienio atvykusius turistus, rengė ekskursijas ir išleido apie Lietuvą keletą informacinių leidinių. Prieš Velykas Kaune įsteigta turizmo taryba, kurion įtraukti valdžios įstaių ir įvairių organizacijų atstovai. Ši taryba rūpinsis labiau praplėsti veikmą Letuvoj ir užsieniuse, kur bus platinami apie Lietuvą palankiai parašyti įvairiomis kalbomis informaciniai leidiniai ir raginami žmonės, kad atvyktų pamatyti gražiąją Lietuvą.

4-to Apskričio Suvažiavimas.

Sandaros 4-to apskričio suvažiavimas įvyks ketvirtadienį, gegužės 5 d., 8 val. vakare. Sandaros svetainėj, 3236 So. Halsted St. Visų Chicago kuopų delegatai ir kuopų valdybos esate kviečiami atsilankyti į šį suvažiavimą, nes artinas Seimas, ir atsirado daugelis kitų naujų ir svarbių dalykų, kuriuos yra reikalinga aptarti.

TURTINGAS ELGETA PATEKO NELAIMĖN.

Zmona dabar reikalauja dalies 32,900 turto.

LAPUJIECIAI GAUS AMNESTIJĄ

Eelsinkis. Suomių vyriausybė netrukus žada pateikt parlamentui įstatymo projektą, kuriuo bus suteikta amnestija paskutinio lapujiečių sukilimo dalyviams. Tačiau amnestija bus pritaikyta tik tiems dalyviams, kurie vadovaujamų vietų neužėmė. Vyriausybė yra nuomėnės, kad daugelis dalyvių buvo suklaidinti.

4-to Apskričio Suvažiavimas.

Visi rengkimės dalyvauti sandariečių piknike birželio 25 ir 26 dd. Racine, Wis.

Ekonominis Draugijos Suredymas

(BRUOŽAI)

Rašo JUOZAS J. HERTMANAVICIUS

(Tąsa)

2) Talka visais žvilgsniais. Tokioje tvarkoje visi žmonės, kaip ir absoliučio individualizmo suredyme, gamintų įvairias gyvenimo reikmenis susitelkę, ir jas sau pagaminę pasidalintų. Reikia: visi darytų drabužius, statytų namus ir gamintų visas kitas reikmenis susitelkę, o po tam kiekvienas pasiimtų jam priklausančią dalį. Toks suredymas reikalauja, kad visi, visais amatais ir profesijomis verstusi, dabotų, kad visi lygiai dirbtų, ir po tam susirinkę, sulig savo nuopelnų, imtų dalį pagaminto turto. Bet negalimybė tokios tvarkos pasireikštų pradžioje tokio sumanymo, nes tuoj iškiltų klausimas: kas gi tokią tvarką pridabos? Tuoj iškiltų klausimas vadovystės, tvarkos palaikymo ir tukstančiai kitų klausimų, kurie išsiskaitų pas visus nepasitenkinimą ir darytų įvairius įvairiausius keblumus.

3) Absoliutis susitelkimas, būčių pavyzdžiu — komunizmas. Sitame suredyme, kuris daugeliu atvejų buvo mėginamas įvairiausiose formose, valstija sudaro vadinamą visų žmonių interesų globėją — valstija. Visi žmonės atlieka tokius darbus, kokiems jie geriausiai tinka ir vaisiai jų darbo, triuso, surašumo, vikrumo, pasiryžimo, tampa valstybės nuosavybe, o valstybė, per savo organus, teikia kiekvienam žmogui tokią gyvenimo reikmenis, kokios jam yra būtina reikalingos, ir kokios, sulig valstybės organų nusprendžia: sudaro jam priklausančią dalį bendro turto. Tokiam suredyme nėra asmeniškio turto, ir nėra asmeniškios laisvės. Visi priklauso nuo valstybės organų nusprendžia: taip lygiai, kaip vergai ir baudžiauninkai priklausę nuo savo ponų nusprendžia senais laikais. Tokio suredymo eksperimentas dabar daromas Sąjungų Socialistiškų Sovietų Respublikose, mėginama palaikyti visų žmonių lygybę ir visus parankinti, bet iki šiol nesimato: kad tas tikslas būtų galimas atsiekti. Tačiau, tas eksperimentas yra labai įdomus ir laukti kokios bus jo pasekmės pilname įsivystyme.

4) Talka nejuociams — "Spontaneous Exchange Co-Operation", yra ekonominė sistema, kuri teikia visame civilizuotame pasaulyje, išskiriant Rusiją. Tos sistemos svarbiausia savybė yra specializacija. Čia kiekvienas žmogus pats sau pasiskyrę tokį užsiėmimą, prie kokio jaučia palinkimą ir prie kokio gyvenimo apytovos jį geriausia prirengia. Apie to žmogaus tinkamumą sprendžia draugijos užsienių rinka. Jeigu jo specialybė yra draugijai reikalinga, ji rinkoje randa vietą ir kompeticija nustato jos vertę. Čia, togi, pasireiškia ekonominė teisyklė: pareikalavimas ir pristatymas — "Supply and Demand". Šita ekonominė teisyklė nusprendžia kokios žmonių specialybės yra reikalingos ir kokios nereikalingos, ir kiek reikalingų yra kokios rūšies reikmenų. Tokiu būdu visi žmonės randa savo vietą, draugijos susitelkime ir nejuociams bendradarbiauja su kitais, sulig savo geriausias išgalės. Vieton, tad, sprendimo valstybės organų apie žmogaus naudingumą, čia sprendžia rinka. Rinka, kompeticijos būdu išsprendžia žmogaus specialybės reikalingumą ir vertę, duoda jam atlyginimą. Tas atlyginimas yra jo privātė nuosavybė, kurią jis gali vartoti sulig savo nuožiuros ir noro. Tokiu būdu, tokio maino ir talkos sistema teikia draugijai pilną laisvę ir verčia dėti kuodidžiausias pastangas įėjimui gerbuvio ir visų gyvenimo patogumų. Tos pastangos sudaro pažangą, kuri šiandien pasiekia aukštą laipsnį tobulumo, nors paliko daug klausimų neišrištų, ypatinai turto padalinimo srity.

Draugija šiandien

PINIGAS. Mainas gyvenimo reikmenimis — "barter adn exchange" — jau ir seniausiais laikais pasirodė nepatogus, keblus daly-

kas; mūsų gi laikais jis yra visai negalimu deliai dviejų priežasčių: 1) Gyvenimo reikmenys sudaro ne tik prekes, bet ir reikalingas draugijai patarnavimas; 2) jokio prekęs šiandien nėra vaisium vieno žmogaus triuso; prie jų pagaminimo žmogus prisideda vien savo specialybe. Esant tkioms apytovoms, daugybė žmonių neturėtų ką mainyti, duoti viens kitam ką nors apčiuopiamo. Todėl čia ir pasireiškė reikalas surast priemonę maino — "medium of exchange" ir tokia priemonė yra pinigas.

Seniaus daugelis daiktų pildė pinigų funkcijas. Kailiai buvo taip vartojami, ir net dabar yra vietų, kur jie pildo tokią funkciją; Amerikos indijonai vartojo "wampu" arba karolius tam tikslui; odo pinigai buvo seniau plačiai vartojami; avys, gyvuliai, buvo taip vartojami pas gentis, kurios gyvuliais vertėsi. Vergai, tabakas, druska, javai, geležis, auksas ir sidabras irgi buvo taip vartojami. Vėlesniais laikais surasta, kad auksas ir sidabras geriausiai atitinka tam tikslui, nes jie yra retenybė, ir todėl turi pastovią vertę; juos parankiau kaip bilę ką kitią neštis, kas sudaro patogumą, o labiausiai dėl to, kad juos yra lengva padalinti ir jie tokiame padalinime nenustojo savo vertės.

Kada auksas ir sidabras buvo vartojami žabalais, sulig svorio, tai prisiejo kiekviename utsitikime patikrinti jų svorį ir be to sudėti, ir tas sudarė daug keblumų. Pagaliau prieita prie reikalo nustatyti tokių aukso ir sidabro gabalų ir svorį sudėti, ir už tą daryti ką nors atsakomingu. Pinigus pradėjo mušti valstijos ir nuo to laiko visas keblumas tapo prašalintas. Amerikos auksinis doleris turi nustatytą svorį — 25.8 gramų, o sudėti 9.10 aukso ir 1.10 vario alloy. Tas turima omenyje kada paskolos rastaose yra sakoma: "Shall be paid in Gold Coin of the United States of America of the present or an equal standard of weight or fineness".

Isradimas pinigų žymiai palengvino visą ekonominį gyvenimą, nes pinigas yra saiku vertybės. Kaip be saikų ir svarstyklių būtų sunku nustatyti prekių vertybę, taip be pinigų būtų sunku nustatyti vertybę įvairių daiktų ir patarnavimų. Žmogus, turėdamas šiandien i-plaukas, lengvai gali nustatyti savo gyvenimo būdą; jis gali apskaitliuoti ką už kokią sumą pinigų jis gali įsigyti ir, kadangi jo pajamos yra aprubežiuotos, jam prisieina sudaryti biudžetą, tai yra nuspręsti kas jam daugiau yra reikalinga palaikymui gyvybes ir atsiekimui gerbuvio. Jis turi atminti, kad ne tik dabartis, bet ir ateitis turi but aprupinta iš tų pajamų, kurias sveikam esant turima. Čia jau įeina taupymo menas, kuris sprendžia apie žmogaus gyvenimo pasisekimą.

Draugija, taip pat, kaip ir pavienis žmogus, turi skaitytis su savo išlaidomis, kad jas suderintų su pajamomis, kad pasiekus nuolatinių gerbuvio. Jeigu biudžetas yra klaidingai sudarytas, tai kaip pavieni žmonės, taip ir draugija, turi galų gale skaudžiai nukentėti. Pinigų tad vartojimas yra menu, kuris nulėmė žmonių būti.

Nustatius aukso ir sidabro valiutas rasta, kad metaliniais pinigais nėra patogu verstis. Valstybės, todėl, pradėjo leisti popierinius pinigus, arba paliudymus, kad jie atstovauja tiek ir tiek aukso ir sidabro pinigų. Bet kada ir popieriniai pinigai yra pavojinga su savim nešioti, del pavojaus jų išplėšimo arba pametimo, tad įvesta sistema čekių ir kitoniskų pinigų pavadavimo formų. Kuo toliau tas dalykas yra nagrinėjamas tuo platesnė matosi dirva. Todėl pinigų klausimą prisieina priskirti prie finansų klausimo, kuris vėliau bus nagrinėjamas.

(Bus daugiau)

Titanico Nuskendimo Sukaktuvės.

Šių metų 15 d. balandžio sukanka lygiai 20 metų nuo didžiausios katastrofos jūrose, butent Titanico nuskendimo. Titanicas laike nuskendimo vežė 2,340 keleivių ir jurininkų; iš jų laivas Carpathia išgelbėjo 705 žmones, o 1,635 nuėjo į jūrės gelmes.

Visa Titanico kelionė jura nuo pat Southamptono, kurį jis apleido balandžio 10 d. 1912, buvo be jokių nuotikių. Oras buvo puikus, gi pats laivas, pirmą savo plaukimą jūromis darydamas, plaukė kaip koks milžiniškas jurų viesbutis bandydamas jūromis plaukimo greitumo rekordą sumuš-

ti. Ir taip laivas beplaukdamas apie balandžio 14 d. atsidūrė plaukiojančių ledynų vietovėje prie Newfoundlando pakraščiu. Jurininkai pradėjo kalbėti apie ledynus ir kai kur jie buvo užmatomi.

Gi tą pačią dieną apie 11:40 po pietų Titanicas susidūrė su ledynu ir jo mašinerija sustojo veikusi. Susidurimas buvo nepajustas, nes keleiviai nebudami sau linksmai laiką leido. Skubus laivo pasukimas į šalį pagelbėjo išvengti tiesioginio susidurimo su ledynu, bet laivo dugnas iš priekio tapo išlaužtas ir vanduo pradėjo veržtis vidun. Vos keli keliauninkai pastebėjo ramiai nuslenkantį ledą kalną. Bevielai ženklai — dar tik antru kartu vartoti laivų ka-

astrofoje jūrose — pradėjo veikti: visų pirma tarptautinis "C. Q. D." paskui naujas pagalbos šaukimo ženklas "S. O. S." Tie pagalbos šauksmai tapo pagauti per Marloni stotį Cape Race, Newfoundland, ir perduoti į New Yorką. Netolies buvusieji jūrose laivai — jų tarpe Carpathia, Virginia, Olympic ir Baltic — taipgi pagavo pavojaus ženklų šauksmus ir skubinosi skęstančiam laivui į pagalbą.

Greitai buvo gautas įsakymas nuo laivo kapitono Smith: "Visi laivo keliauninkai viršun su gelbėjimosi juostomis". Net ir tasai kapitono įsakymas neatkreipė keleivių dėmesio. Gi patsai laivas pradėjo šonan krypti; pradėta

smarkiaus siūsti pavojaus ženklai į orą.

Laivelių leidimas.

"Visi vyrai stovėkite nušaliai, o moterys eikite ant apatinių lubų", pasigirdo kapitono įsakymas.

Pirmutinis gelbėjimosi laivelis pasileido žemyn nuo A lubų. Kada jis asiekė B lubas, tai tada tapo susodinta burs moterų ir nuleista į ramią jurą. Kiti gelbėjimosi laiveliai jį pasekė. Kaikurie apsvirtė.

Apie 2 val. laivas pradėjo greitai skęsti. Apie 2:17 beveilis aparatas sustojo veikęs. Tada kapitonas suuko: "Visi vyrai, gelbėkitės!" Palengva laivas pradėjo leistis į jurų gilumą, nusinėdamas su savim ir patį laivo kapitoną Smith.

Po kokių trijų valandų gar laivis Carpathia išgelbėjo šešiolikos laivelių keliauninkus, kurie pluduriavo smulkaus ledoto jūroje, kur netoliese matėsi ledynų kalnai. Ir jis pasuko linkui New Yorko.

Su Titanico nuėjo į jurų dugną labai daug įžymių žmonių, kurių tarpe buvo J. J. Astor, B. Guggenheim, H. Harper, laikraštinkas; J. Fuffelle, rašėjas; W. A. Koebing, tiltų inž. J. Straus, H. Harris, teatrų užveizda; F. Millet, piešėjas ir daugelis kitų.

Titanico pastatymas kainavo \$10,000,000 ir jis buvo užbaigtas vasario mėn., 1912. Jis buvo 882½ pėdų ilgio ir 175, nuo apačios iki viršaus kaminų, aukščio; su 11 lubų, kuriose buvo puikiai įrengti miegrumiai, mankštinti mosi kambariai, plaukinyčia ir daugelis kitokių patogumų.

Demokrato ir federalisto Reikšmė.

Žmonės sako — "Pagal jo draugus, jį galima pažinti..." Neseniai S. Amerikos lietuvių laikraštis pareiškė, kad tulas Demokratas, esą: rašo apie demokratiją, bet jis pats demokratijos nesupranta..."

Matomai šitas komplimentas buvo geriausiai sarkazmu, kokį Demokratui galėjo federalistai, taip sakant, uždrožt. Butų daugiau negu juokinga aiškintis, ką demokratas

supranta, o ką nesupranta apie demokratiją. Bet jį galite pažinti pagal jo pranokėjus, kai kad Jeffersoną, autorių: "Declaration of Independence", ir įsteigėją Demokratų partijos; Monroe, kuris yra krikšto tėvu patrijotinės "Monroe Doctrine", ir pagal kitus, kai Madison, Jackson ir Cleveland.

Bet Demokratas gerai žino ką reiškia federalistas, ką čia trumpai darodysiu:

Virš šimtmečiui atgal, Franklin County, Indiana valstijoje, tulą žmogų pavadino "An old federalist." Šis pavaditoją pašaukė į teismą kaipo žmogaus gero vardo teršėją, ir teisėjas priteisė vieną tukstantį dolerių pabaudos užsimokėti už vadinimą demokrato federalistu.

Teisėjas paklausė skundiko — kurį vardą geriau mėgsti, federalisto ar arkliaivagio?"

Jis atsakė, kad — "bile už kurį pavadinimą aš jį užmuščiau."

Teisėjas: "Ką tu supranti federalisto varde?"

Skundėjas: "Aš suprantu federalistą esant — priešą savo tėvynės."

Teisėjas: "Ar tu pasitikėtum federalistu kaipo užsitikinčiu draugu tarpe indijonų."

Skundikas: Jokiu būdu ne. Aš geriau užsitikėčia indijonu, kuris rankose turi šautuvą, negu federalistu.

Manau, kad "integrity" demokrato ir federalisto bus aiški ir komplimentas prieš komplimentą atitinka.

—Demokratas.

OHIO ANGLIAKASIAI SUSISAUDE SU KAREIVIAIS.

Rytinėj Ohio daly angliakasiai išėjo streikan nesutikdami priimti mažesnį mokesnį. Kompanijos tuomet atsigabeno streiklaužiu, kurie dirba už pigesnę kainą. Pasekmėj to iškilo riaušės. Buvo pašaukta kariuomenė, kuri ginklais nuramino streikuojančius. Kelias tas užmuštų ir daug sužeistų.

Garsinkitės

"SANDAROJE"

\$2.000 Nelaimė Apdrauda Veltui

Šita apdrauda yra duodama vyrams, moterims ir vaikams nuo 10 ligi 70 metų amžiaus. Nereikalaujama jokios egzaminacijos. Gali gauti visokių užsienių žmones. \$25.00 į savaitę nuo pirmos dienos suzeidimo per 26 savaites. Moka už visokius suzeidimus, nežiurint kaip ir kur nelaimė įvyko. Didelė pašalpa dalinuos suzeidimus.

\$100.00 NETIKETOS PASALPOS.

Ši stebėtina apdrauda jima autų savininkus; važiuotojus automobiliu, gatvėkariu, elevatoriu arba taxi ir geležinkeliu. Taipgi pašalpa yra duodama atsitikus nelaimėi nuo perkuno, vėtros, sudegimo, nuskendimo ir nuo įvairių gyvulių suzeidimo.

Tą apdraudą išduoda

Modern Life and Accident Insurance Co.

Soni "Sandaros" skaitytojai ir jų šeimos gali gauti vieną apdraudą prisijunčiant šį kuponą ir \$3.65 į metus į Sandaros raštine, 3236 South Halsted St., Chicago, Ill. Norėdamas gauti "Sandaro" garsinamą nelaimės apdraudą, aš prisijunčiu del naujos atnaujinimo.

Vardas pavardė .....
Adresas .....
Užsėmimas .....
Paveldėtojas .....
Giminystė .....
Paveldėtojo Antrašas .....
Rekomendacijos .....
Aplikanto parašas .....
Tūtai vieną apdraudą gali gauti "Sandarą" skaitanti šeima.

Yra Garbė Skaityti ir Platinti
Spausdintą Tiesos Žodį

'Sandaroje'

Jau Aštuoniolika Metų Kaip

Nesvyruojančiai Sandara stovi
Pirmose Eilėse Lietuvių Išeivijos

DARBE

Užrašyk Saviškiui, Draugui ar
Pažįtamui

'SANDARA'

KAIPO VELYKINĘ DOVANĄ

'SANDARA'

3236 So. Halsted St., Chicago, ILL.

Baisi Žmogždyste Kaune

"Garsusis" P. Šileika dar labiau "pagarsėjo" — nužudė suviliotą jo merginą ir įmetė srutų šulinin.

Bal. 17 val. du kriminalinės policijos valdybos automobiliai sustojo — vienas Duonelaičio g-vėj, ties 53 namo numeriu, antras Tolstojaus gatvės, prieš Teisingumo ministerijos rūmus. Pasirodė, kad automobiliais atvyko kriminalinės polic. dir. p. Statkus, Kauno aukš. teismo valst. gynėjo p. Krygeris, kriminalinės policijos virš. p. Budrevičius, VII rajono virš. p. Vitulskis, II nuov. teismo tardytojas p. Balčiūnas ir šiaip kriminalinės policijos valdininkai. Atsitiktinai tuo metu Duonelaičio g-vėje "Lietuvos Žinių" korespondentas, teismo ir krim. policijos atstovams leidus buvo stebėtojų šio nepaprasto įvykio tyrime ir patyrė štai ką:

Duonelaičio, g-vėj 57 nr., daržo kampe yra srutų šulinis, 3—4 metrų gilumo, apie 2 metrų srutų lygio. Šulinio rentinis apdengtas lentgaliais. Pažiūrėjus gilyn į šulinį — matos cementinė plyta.

Kiemo sargai plytą ištraukia ir pakyla aukštyn kažkoks maišas. Kiemsargiai atsineša kopėčias, maišą apskaukia vieni ir sunkiai ištempia lauk. Tuojau paaiškėja žmogaus figura: sulenkta, apvyturiuotas storu audeklu ar maišu, stiprios virvelėmis tampriai surištas.

Betrukiant maišas truputį atsivertė ir pasirodė pamelynavusios, pavandeniusios moteriškos kojos.

Teismo tardytojas prie liudininkų susatė akta, o lavoną savivaldybės gurguolė nugabeno miesto ligoninėn skrodimui daryti.

Negalima praleisti nepaminėjus ir tai, kad prie šulinio buvo atgabentas ir šis

Tragedijos herojus Pranas Šileika

Traukiant jo auką iš šulinio, žmogžudys žiūrėjo į ryšulį stiklinėmis akimis, retai mirkėdodamas.

Tai vidutinio ūgio, stipraus kuno sudėjimo, šiek tiek garbinuotais plaukais vyras. Jo veido bruožai sunkūs ir gilūs.

Lavoną ištraukus iš šulinio, Šileika tuojau buvo nugabentas atgal į kriminalinės policijos valdybą.

Tragedijos užuomazga

Veik prieš 10 metų Pranas Šileika pradėjo romaną su dvidešimties metų šiaulių piliete F. Simonaityte. Neuzilgo Felė susilaukė sunaus, kuri pakrikštijo tėvo vardu. Kudikis augo labai gražiai; dabar eina 8 metų amžiaus ir šiauliuose lanko pradžios mokyklą II skyrių.

Šileika suviliotą merginą rėmė ir mokėjo alimentus, bet "Lietuvos Žinių" korespondentui surinktomis žiniomis, Felė Šileikai įgrisusi. Ji taip, kaip Ustijauskienė pralota Olsauskai persekiojus nuolatos ir visur.

Šileika per Felė visur netekęs tarnybų, ji sutikus Šileiką gatvėje imdavus reikalauti pinigų, reikalauti, kad ją vestu Felė eidavus net pas universiteto rektorių ir skūsdavus Šileiką, kad ją su mažu kudikiu apleidžias.

Pernai rudenį Felė paliko sunų motinai, o pati išvažiavo pas Šileiką į Kauną neva greit turinčios įvykti sutuoktuvės. Bet išvažiavo ir išvažiavo.

Kur ir kaip mergina nužudyta

Pranas Šileika su draugais jau kuris laikas gyvena Kaune Duonelaičio g-vėje 53 nr. "Sveikatės" valgykloj.

"Sveikatę" laiko trys devotos moteriškės.

Spėjama, kad Šileika Felė nužudė savo kambary ir surišęs nunešė čia pat kieman į šulinį.

Kada Felė Nužudyta

Tikrai dar nenustatyta, tačiau remiantis dabar turimomis žiniomis — praėjusį rudenį. Esanti smaugte pasmaugta. Šal tam ore ir vandeny kunas išliko nesugriauves.

Kas Šileikai Padėjo.

Nieks neabejoja, kad iniciatorium šio baisaus darbo yra pats Šileika, nes jis buvo visais atžvilgiais suinteresuotas ir neįmanė, kaip nuo jo suviliotos merginos atsikratyti. Tačiau kriminalinė policija, regis, turi žinių, kad Šileika ne vienas šį žygdarė turėjo bendradarbių. Jau dabar kriminalinė policija ryšy su įvykio tyrimu sulaukė kažkokį techniką Jona Kuodį.

Tikimasi, kad šiomis dienomis paaiškės ir daugiau įdomių smulkmenų.

Is Prano Šileikos Gyvenimo.

Pranas Šileika gimė 1899 m. šiaulių apskrity.

Nuo 1924 metų veikliai dalyvauja visuomeniniame ir politiniame gyvenime.

1925—1926 m. Raseinių lietuvių gimnazijoje buvo mokytoju, dėstė visuomenės mokslą, logiką ir lietuvių kalbą. Jau ir Raseiniuose budamas mėgėsi užkolegij ir palaidą gyvenimą. Už "irtuokliavimą" iš Raseinių buvo perkeltas mokytoju į Biržų gimnaziją, o vėliau visai atleistas.

Iskilus voldemarizmui, Pranas Šileika buvo vienas veikliausių voldemarininkų ir opozicionierium dabartiniam tau tininkams.

Už savo ekscentriškumą Šileika kelis kartus buvo tremiamas. Jį ištremtą Zeimely Felė su kudikiu lankydavo.

Dabar Šileika studijavo Lietuvos universitete, tiesių fakulteto VI semestre.

Paskutiniu metu Šileika nuolatines tarnybos neturėjo, nes dar tik keli mėnesiai, kai jis sugrįžo iš ištremimo. Vertė

ivairius romanus ir iš to gyvena.

Šileika areštuotas vakar rytą ir, teko girdėti, prisipažinęs. Kvotą krimin. polic. šiandien jau perdavė II nuov. teismo tardytojui p. Balčiūnui.

Ka sako nužudytosios brolis

"Lietuvos Žinių" korespondentui nužudytosios Felės brolis dar papasakojo apie sesers santykius su Šileika. Pasak brolio, Šileika su jo sesute mylėjėsi tuoktis, bet Šileika sutuoktuvių laiką vis atidėjo. Šis sakdamas, kad jis noris baigti universitetą, tapti advokatu ir tada tikrai vesias.

Felė išvažiavus iš namų pernai rudenį rugsėjo mėnesį. Neuzilgo parašius vieną laišką ir laiškų sunai saldainiams atsiuntus 5 lt. Nuo to sykio, brolis sakė, Felė krito kaip į vandenį ir nė balso nebuvę girdėt. Jis su motina iš šiaulių rašė kelis laiškus, bet Felė nieko neatsakius. Pagaliau kreipėsi į Kauno adresų biurą. Biuras atsakė, kad Felė yra iš Kauno išvykusi nežinia kur. Paskui paieškoję publikacijos keliu per laikraščius. Ir į tai niekas neatsiliepė. Pagaliau pranešę policijai.

Brolis manęs, kad Felė nužudyta pernai rugsėjį af spalį mėnesį.

Bilevičiai šiaulių miesto gyventojai, darbininkai žmonės. Tėvo Felė neturca, motina iš susigrauzimo serganti jau kelintasis mėnuo.

Felės brolis dirbęs "Rutos" fabrike ir uždirbęs duoną motinai ir Felės sunai Praniukui.

Kas mums atlygins už tą skausmą! — užbaigdamas nusišluostė ašaras brolis.

"Liet. Z."

Kas Yra tie Rentgeno Spinduliai.

Garsusai fizikas Vilhelmas Konradas Rentgenas po ilgų savo tyrinėjimų Wiurburgo laboratorijoj surado naujus spindulius: juos pavadino X (taip ir nun vadinama). Rentgeno spindulių praktinė reikšmė juntama kiekvienoj gyvenimiškoj srity.

Rentgeno spindulių ypatumai:

1. Jie kyla, sutikus elektronams pasipriešinimą (pav. metalo gabalas); jie gali įsiskverbti švitinaman kunan. Juo lengvesnis kurio nors kuno atominis svoris, juo giliau pasiekia Rentgeno spinduliai; juo sunkesnis — sėkliau: — visai lengvai perskverbia azotą, sunkeliau — kalkių sluog-

snį, sunkiai — avalą, bismutą.

2. Skverbdamiesi į kurį nors kūną, išsiskiria jame chemines atmainas (pav. fotografinius stiklus nužymi juodomis vietomis).

3. Sukelia švitinamo kuno fluorescenciją, aiškiau: kol leidžiami spinduliai, kunas švita.

Praktinė reikšmė:

MEDICINOJ. Gydytojas, be gydymas odos ligą, naudoja X spindulius, išsiskiant chemines atmainas. Nulužus ranka, su pagalba Rentgeno spindulių matomas kaulas. Daroma taip, leidžia spindulius — kaulas sudėtas daugumoj iš kalkių, silpniau įtraukia spindulius, negu apylinkė mėsa (anglis, azotas, vandenilis). Ekrane kaulas atsimausia menkutelių šešėlių, mėsgaliai — stipriu. Nėr reikalo kalbant, kaip daug reikiama gydytojui žiūrėti į žmogaus organizmą spindulius. Nun Rentgeno spinduliais galima tirti vidujai žmogaus kaukolę ir netgi tiksliai nubrėžt naujiko vietą. Nesenai gan patobulinta inkstų Rentgeno nuotraukos.

Kas įdomu: nun toji nuotraukų technika taip toli nužengė, jog visai lengva observuoti organizmo vidų ne tik ramiam stovų, bet ir judant. Galima daryt Rentgeno kineematografinės nuotraukos širdies, plaučių, liežiuvio ir kitų kalbos organų jusmo. Tad neabejotina: Rentgeno kineematografija daug padės gydant širdies, plaučių, gerklės ligas. Paskutiniu metu X spinduliai pavartota nervų ligoms. Butent: norint ilgą laiką numigdyti žmogų, švitinama jais tam tikrą smegenų vietą. Pašiai elgiamasi nukovojant chroninę miegligę.

PRAMONĖJ. Dabarties metu kiekvienas motorų fabrikas irgi turi Rentgeno prietaisus. Rentgeno nuotraukomis greitom ištiriama ar medžiaga, kuri sudaro motorą, yra tobulą, ar šlubuoja.

Visos svarbesnės orlaivio dalys prieš naudojant patikrinama; dažnai buna — išorai puikiai atrodanti medžiaga, viduje — stokuoja. Naujai statyti gelžkelių tiltai nušvitinami X spinduliais. Taip pav. Vokioj gelžkelių direkcija turi specialius Rentgeno įtaisų vagonus. Anglių kasyklėse rusvajį ir akmenis anglį leidžiama per X spindulių spektrą. Tame spektre įvairios anglies

priemaišos, nešvaros (kalcitas, piritas) matoma tamsesne spalva.

Apavo fabrikuos irgi norint žinot kokia tam tikrame batedėdos padėtis, švitinama X spindulių.

Bendrai: cementas, medis, izoliaciniai prietaisai, tekstilės išdirbiniai, guma ir kiti organiniai produktai nun tiriama Rentgenų.

Čia pravartu primint dar viena Rentgeno spindulių ypatybė, — švitinamo kuno lastelės ne tik įtraukia savin spindulius, bet ir dalį jų išsklaido. Sklaido nuotraukoj paskiros medžiagų rušys paskirai nužymimos. Tuo būdu galim atskirt dirbtinį ir tikrą — prigimtinių šilką. Vokios ir Italų šilką, sintetinį ir natūralų kaučiuką.

Visai aišku: Rentgeno spindulių reikšmė chemikams, fizikams, kristalografams tiesiog neįkainuojama. Nėr tos mokslų srities, kur nebut pri-taikinta. X spindulių pagalba surandama naujos medžiagų rušys, jų sudėtis, nauda, kenkimas ir tt.

Rentgeno spindulius panaudojo ir meno istorija, ypač dailė.

Nun galim pažint perpašas, priepašas ir falšuotus paveikslus. Senovėj dailininkai pieš mineraliniais dažais, nuo pusės 19 amž. — organiniais. Dažnai nežinomos praeities paveikslai, nušvitinus juos, paaiški; — randama užteptas dailininko parašas. Rentgeno nuotrauka rodo, ar šis paveikslas buvo kada nors mėginta perpašyti, kokios pataisos. Tiriant pašymo techniką (teptuko trukis, dažų rušys, jų sudėtis, storis) matoma: ar tai originalas, ar kopija. Visos didesnės pasaulio galerijos savo paveikslus yra jau patikrinusios.

"V. Z."

N. J. Gyvenimo Kelias

Gyvenimo tikslas

Kiekvienas žmogus nori būti laimingas. To kiekvienas siekia. Ar daugiau ar mažiau apsišvietęs žmogus tuoj ima svarstyti, kam žmogus gyvena, kas yra jo gyvenimo tikslas. Į tai tur but visi vienodai atsako: žmogaus gyvenimo tikslas yra laimė.

Žmogus turi šokių siekinių troškimų. Jei tai pasiekia, tai ir jaučiasi esąs patenkintas arba net ir visai laimingas.

Kol žmogus jaunas, labiausiai jam rupi linksmumas. Bet tai dar ne visuomet žmogų patenkina, nevisada patenkina jo siekius; kartais beieškant linksmo gyvenimo galima įkristi į nelaimę.

To dar neužtenka, jei pasieksime savo tikslą ir busime laimingi. Dar reikia meilės savo artimui. Jei mes pamiršime aplinkinių žmonių reikalus, jų norus ir vargus, tai mes patys neteksime džiaugsmo, o kartu ir laimės. Daug nelaimių patiriame dėl to, kad esame patys kalti, kad nemokame naudotis savo protu ir valia.

Kiekvienas žmogus turi savo gyvenimo kelią. Jei savo gyvenimo keliu bekliaudamas žmogus gerai atlieka savo pareigas, tai suteikia jam laimės. Žmogus, kuris vengia žmonių draugijos ir nenori būti naudingas kitiems, pirmiausia pats sau blogiau pasidarys. Žmogus turi save suvaldyti, turi savo protu ramiai apsvarstyti tą tikslą, kurio jis siekia, kad nesuklystų. Nereikia mesti to darbo, kuris iš pradžių nepasisekė. Mes galime tapti laimingi tada, kada mokėsime suvaldyti savo gedulius, mokėsime pasipriešinti blogiui. Turime sekti, kur krypta mūsų mintys. O sutvarkyti mums patiems savo mintis, išlavinti protą su pagalba geros knygos.

Knygos.

Mes norime patenkinti savo troškimus, norime būti laimingi. Dėl to pirmiausia turime pamėgti geras knygas skaityti. Knygose mes randame atsakymus į visus mūsų klausimus, kuriais mes kartais labai domimės ir kurie mums išsiaiškinti būtų labai naudingi.

Knygos išaiškina praėjusių amžių įvykius, atskleidžia gamtos paslaptis, kurių daugelis nesupranta ir žiuri į jas kaip į kokias antigamtiskas jėgas.

Beskaitant knygas pakyla žmogaus dvasia, sustiprėja protas, paaiškėja įvairūs mokslų dalykai, Knygos išmoko išmintingai naudotis savo jėgomis.

Neįpratęs arba mažai išsilavinęs žmogus turi skaityti lengvesnio turinio knygas, tas, kurios labiau patinka. Iš nepatinkamų knygų maža bus naudos. Iš pradžių geriau skaityti poezijos. Jos sukelia žmogaus jausmus, doroviškai sustiprina. Tada atsiranda dar didesnis noras skaityti. O skaitymas nuveda žmogų ir labai toli — į pasitenkinimą.

Draugai.

Labai didelės reikšmės žmogaus gyvenimui turi draugai. Daugelis mokslininkų savo geriausias draugas vadina knygas. Kiekvienas žmogus nori to, kas jam labiausiai patinka. Būt didžiausia žmogaus laimė yra ne kas kita, kaip tikras draugas, kuris gali suteikti labai daug džiaugsmo kiekvieną valandą.

Mūsų laimė pareina nuo to, kaip mes pasirinksime draugus. Blogi draugai mus visados žemins, o ištikimi draugai mums teiks malonumo. Ne kiekvienas mūsų sutiktas mandagus žmogus gali būti mūsų draugas. Jis reikia ištirti, pažinti. Draugas bus tas, kuris neapleis mūsų ir laimėse ir nelaimėse.

"Tr."

Skaitykite SANDARA

"SANDARA" tai veidrodinis Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis. "Sandarą" leidžia jau per 17 metų Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kuri daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių geresnio gyvenimo, taipgi daug prisidėjo ir prie Lietuvos Nepriklausomybės iškovojojimo.

"SANDAROJE" rašo ir bendradarbiauja geriausios Amerikos lietuvių jėgos, taipgi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k.

Jei dar neskaitote "SANDAROS," tai išrašykite ir apturėję kas savaitę džiaugsitės su jos žiniomis, pranešimais, visais straipsniais ir tt.

"SANDARA" kainuoja metams tik \$2.00. Idėkite į laišką du dolerių, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunešę į pastą užregistruokite. Jeigu turite Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai," tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygų. O jei prisiųskite Penkis dolerius pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams \$3.00.

Visada rašykite šiuo adresu:

"Sandara"

3236 South Halsted Street,

Chicago,

SANDARA

AMERIKOS LIETUVŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of AmericaEditorial Office:
3236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277SUBSCRIPTION RATES:
\$2.00 per year in the United States
\$3.00 per year in Canada and all
foreign countriesEntered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post
Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia
Amerikos Lietuvių Tautinį Sąjungą, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Užsiskaitymo kainaSuvienyose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS
Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuva Respublika.
Vyriausia išilias valdžia ir suverenai yra pati tauta, išreiškianti
savo valią, slapta ir teisėtai balavimu visų pilnametėjų ir pilnmetėjų 27-
ventojų — vyrų ir moterų.
Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio
bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.Visuotinis bešališkas švietimas ir mokslas bei kultūros kelimas tar-
pe Lietuvos ir išsvijusių lietuvių.
Kuoartimianai broliškai ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išsvijusių
jungtinėje Valtijoje ir kitose šalyse.
Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvos ir visoj tautoj
plėtimą ir demokratiją principus.
Visiems įėjimams ir sąžinės įtikinimams tolerantiškumas ir at-
skrymas tikybinio veikimo nuo politinio.Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių išitikimybė Kon-
stitucijai.
Atsivėlgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančią lietuvių kar-
tą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apsvietą ir tautiškai susipratusią.
Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais —
Mes be Vilniaus nenurimsim.

ISKURIE SANDAROS KUOPA PHILADELPHIJOJ

Keliatą dienų atgal p. J. V. Griniaus žinomo mūsų veikėjo namuose įvyko Philadelphiaus tautinio nusistatymo darbuotojų susirinkimas, kuriame nutarta atsteigti Sandaros kuopą. Kuopos pirmininku tuojau išrinktas p. A. Tvaranavičia; fin. rašt. V. Povilaitis; protokol. rašt. Z. Jankauskas. Naujoji valdyba nusitarė pradėti platesnį organizatyvų darbą, judinant ir keliant aikštėn tautinius obalsius.

Mes iš savo pusės nuoširdžiai sveikinam naujuosius idejos draugus, kurie aktyviai prisideda prie mūsų kaip tik tuo momentu, kai Sandara beveik vieną vieną tarsi atsilaikyti karo lauke prieš įvairius destruktivius elementus. Užėjus blogesniems laikams žymi Amerikos lietuvių išsvijojimas pasidavė apatijai ir mažai bėpairo kas atsitiks su mūsų ilgų metų kurtomis kultūrinėmis ir tautinėmis įstaigomis.

Zmonės, kurie pirmiau šaipėsi iš to kas kiekvienam lietuviui yra brangintina; kurie visą laiką garbino svetimus dievus ir net dabar dar kiekvieną rimtesnį darbą apvelka juodais marškiniiais; taigi tie žmonės, pagalba plačios agitacijos dabar bando užimti mūsų visuomenę vadovaujančias vietas. Mes to jiems nepavydim, bet jie ten netinka ir apart žalos, nieko kito neatneš.

Kiekvienas sandarėtis yra kviečiamas aktyviai dalyvauti naujam darbe, naujoj kovoj už tuos principus, kurie yra sveiki, naudingi išsvijojai ir sudaro neatskiriamą mūsų gyvenimo dalį.

KLAIPĖDOS SEIMELIO RINKIMAI.

Svarbiausių mūsų rūpesnių šiandien turėtų būti Klaipėdos reikalai. Į šį pajūrės miestelį dabar atkreiptos kelių valstybių akys ir čia greitai laiku bus sulošta politinė drama, kurios paskutinio veiksmo niekas dar negali atspėti. Vokietija atkreipė prieš mus smarkiausią savo ataką. Ji nusprendė nieko nepirkti iš Lietuvos ir tuo budu suduoti mums ekonominį smugį. Ji tremia Vokietijoje gyvenančius Lietuvos piliečius ir finansuoja Klaipėdos nenuramimus. Europos sostinėse vedama propagandą, kad atimti iš mus vienintelį uostą, o gal palaidoti ir pačią Lietuvą.

Ateinančiam ketvirtadienyje, gegužės 5 d. Klaipėdos krašte įvyksta seimelio rinkimai. Visai galimas daktas, jog Hitlerio įtaka pasirodys ir čionai ir vokiškieji karštuoliai tuomet vėl turėtų didžiumą. Bet koks nebutų naujo seimelio sąstatas, jo veikimas ir svarba bus gerokai suvaržyta, tuomi, kad Anglija, Prancuzija ir Italija šiuos seimelio rinkimus paskaitė nelegališkais. Keistas reiškinys. Svetimos valstybės, matyt, norėtų pačios šeiminkauti.

Apart to, Tarptautinis Teismas Haagoj irgi yra įveltas. Neuzilgo, jis turės tarti savo žodį ar teisingai pasielgė Lietuva atsaukdama Klaipėdos direktorijos pirmininką vokietai Boettcherį, kuris vedė slaptais derybas su Berlynu. Jeigu teismas pasakys, kad neteisingai, tai naujas seimelis turės išsiskirti, o senasis vėl susirinkti. Lietuva liktusi pralaimėtoja ir Klaipėda atsidurtų vokiečių malonėje.

RUSIJOS BOLŠEVIKAI GIRIASI SAVO BIZNIU.

Nedaug rasime istorijoj tokių laikotarpių kaip dabartinis. Keistu budu depresija parbloškė ne vienos ar dviejų šalių gerbuvį, bet išstius kontinentus — Ameriką, Europą, Australiją ir pan. Ekonominis gyvenimas taip nusilpnėjo, kad net turtingiausia šalis, kaip Suvie-

nytos Valstijos, su savo milžiniška industrija atsidūrė begalo kėblio padėty.

Tarpe panašių aimanavimų, iš Maskvos ateina žinios, kad ten esą viskas kuopuikniausiai. Darbininkų ir ūkininkų uždariai pereitose metuose buvę du syk didesni negu 1930 metuose. Kaip pavyzdys paduodama įplaukos tų farmerių, kurie įstojo į kolektyvus, t. y. komunistišką žemės apdirbimą. Jie sudaro daugiau negu pusę, apie 15 mil. visų ūkininkų. Kolektyvos farmos inventorius priklauso visiems; uždarys dalinamas stlig to, kiek kuris atliko darbo; panašiai kaip čia mokama už "piece-work". 1929 metais vienai šeimynai teko, aplamai imant, apie 321 rublis uždario; 1930 m. — 615 rublių, o pereitais metais jau net 957 rubliai. Reiška, gerokai daugiau. Bolševikai, matyt, įsigijo didesnį skaičių mašinų ir paleido jas į darbą.

Tačiau, paduotos čia skaitlinės toli gražu neatvaiduoja tikrojo Rusijos žmonių buvio. Bolševikai dažnai mėgsta pasigirti savo uždariais, bet nepasako, jog už viso mėnesio mokesnį negali nusipirkti geros poros čėvėrykų. Komunistišką rojus dar negreit užgims šioj ašarų pakalnėje.

J. Pronskaus Laiškas

Mano draugams sandarėčiams

Hello, Sandarėčiai!

Aš jau geros dvi savaitės kaip Lietuvoj, pačioj žemaičių žemės gilumoj, Alsėdžiuose, Telsių apskr. Paskubėjau Velykoms. Radau dar gilia žiemą. Turėjau dar pūkiaus rogių kelio. Greit paleido, tai turėjau pergyventi sunkiausį žemaitijos laiką, kuomet nei išeiti, nei išvažiuoti nebegalima. Užtard pergyvenau pirmuosius pavasario malonumus. Parlėkė paukščiai, pirma veversys, paskui špokai, pempės, o vakar ir garnys pasirodė. Jau sniego nebėra ir saulė tē šilta ir upėj žuvis neršti pradėjo. Lietuvos kaimo trumpu laiškeiui neaprašysiu. Tik tiesa, kad po šešerių metų nepaprastai malonu pabuti su tais paprastais, bet labai širdingais žmonėmis.

Čia žmonės gyvena visai kitaip. Bet gyvenimas visur turi savo sunkumus ir malonumus, ir kai prisižiuri į tuos nuoširdžius purvobradžius ir jų gyvenimą, man pradeda aiškėti, kad sveikata ir santaika yra visų svarbiausieji žmonių gerbuvio laidai.

Čia daug dainuoja. Ilgas su tartines, nutėsdami kiek galint paskutinius dainos posmus. — Daug kaimynų ateina apie Ameriką, ypač apie savo gimines ir pažįstamus paklausinėti. Gaila, gyvendamas Chicagoj ir supratimo neturėjau, kad ten tiek daug Alsėdžiškių žemaičių gyvena.

Vadinamas ukio krizis arba kaip žemaičiai sako, "Kryžiaus metai" ūkininkus kad ir sunkokai spaudžia, bet nepersunkniausiai. Visi šiaip taip išsirit. Nusimato, kad šiemet bus gerų rugių ir dobilų. — Kaimas žymiai pakitėjęs. Veik visi ūkininkai geriau ūkininkauja. — Visi stato piėnų pienines. Visi auginia "bekonus", tik rinkoms užsieniuose pablogėjęs tie "bekonai", a not pačių žemaičių, "žmonės suėdė". Dabar daugelis truks grūdų. Jaunimas daug šiesenis. vaikus seniunas surašo ir tėvai privalo leist į mokyklą.

Susipratimo apie pusę ūkininkų yra gana pažangūs, bet kunigai, skatinami "KAK-o" ir Vyskupijos, labai uoliai platina po kaimus savo siaurai katalikiškus laikraščius ir pampletus.

Apie Amerikos depresiją Lietuvos kaimas gerai informuotas ir sako, lai, girdi, amerikiečiai grįžta — čia duoneles užteks visiems. — Visi prašo parašyti į amerikiečių laikraščius, kad saugiau kas dar turėtų pinigų, dėtų į Lietuvos žemę, ne į kokias Amerikoj nesaugias įstaigas.

Tam sykiui tiek. Prašysiu kuomet nors plačiau, kai pasieksiu Klaipėdą ir Kauną. Sveikinus visus.

J. Pronskus.

T. Adamonis

Dzirmiškių Piliakalnis.

(Pagal žmonių padavimą)

Dzūkų šalis. Smėlėtais laikais prisidengus. Išmarginta ežerų kurie savo skaičiais veidais pavilijo dangaus žydrinę, skandifo savo gėlmėse. Taip tų ežerų, darydami smėlėtas lygumas ir kurdami savąjį grožį, draikosi pavieniui arba į būrius susirinkę kalneliai ir piliakalniai. Pirmieji gamtos kuriniai. antrieji — žmonių ranku kuryba.

Vienas tokių žmonių kurinių šiandieną nepėišskiriamas iš gamtos kurybos tarpo, yra Dzirmiškių piliakalnis. Kas ir kam jį sukūrė, klausia svetyvietinį senelį, klausia vaikas savo tėvą ar žilą didelį. Ir štai išgirsta jausmingus, su pagarbą ir šiek tiek žodžius. Kam ta pagarpa, jausmingi žodžiai? Šito nē pats pasakotojas nežino, tik jau čia, kad minint tą vietą, jį apsupa protėvių dvasia ir dažo krutinę sau tinkamais jausmais.

— Tai krivio kapas. — pasigirsta tema iš lupų sekėjo. Ir tęsiasi toliau paslaptiniais, suvargusio dzuko, žodžiais, vieno senovės visuomenės vadovo gyvenimas, darbai ir žmonių padėka.

— Toje vietoje, kur šiandieną piliakalnis niukso, viršū kurio liepsnodama savo skaiestybe, nuo ankstyvo pavasario iki vėlaus rudens, rožė nevystanti žydi, kadaise stovėjo krivio namelis. Jame krivis gyveno.

Tai buvo nepaprastas žmogus, šiandieną tokių jau nebėra. Jo širdis mylėjo visus. Jis jautė kiekvieno sunkiąją dalį ir gerai pažino žmonių vargus, kančias, nes didžioji jo gyvenimo dalis nuslunko į praeities tolybes. Vien patyrimas jam paliko. Tą patyrimą jungė su įgimta žmonių meile ir stengėsi ne kapams, bet žmonėms atiduoti. Stengėsi ir davė. Ties rannkas gyvenimo prisilgėtiems vargšams ir glaudė prie savo pasenusios krutinės, kurioje liepsnojo užuojautos ir vargstančių meilės pilna širdis.

Jei keršto pagauti, supykę pasė žolėlių šimtus jiems gydyti turėjo ir negailėdamas dalino, kad gražintų paliegiams sveikatą, blėstančioms gyvybėms naujas jėgas. Jis turėdė ne tik ligotą jų kūną, bet ir nuvargusią dvasią. O šiaip, kiek visokių reikalų žmo-

nės pas jį turėjo. Jo patarimų klausėsi ir kunigaikščiai, ir bajorai, ir prasti žmoneliai. Tais laikais jis buvo tikras Delfių orakulas. Dieną ir naktį prie jo pasvirusios, kaip ir jis, senatvė kvėpuojančios, trobelės eidavo buriai žmonių iš jo rankų ir širdies pagalbos, užuojautos ir ramybės gauti. O senelio trobelės durys ir širdis visada ir visiems buvo atviros.

Vieną dieną po plačią apylinkę pasklido žinia: senelis mirė!... Gėdulo dvasia apskrido plačias apylinkes paliesdama savo sparnais žmonių širdis, pažinusių senelį ir turėję sių pas jį reikalų. Liudėdami laidojo senelį krivį. Ant aukšto laužo sudegino garbingąjį kūną. Susėmė pelenus, supylė į puodą ir paskandino žemės gėlmėse. Ten, kur senelio šven tieji palaikai turėjo amžiams likti, išliko piliakalnis. Išliko darbu ir praktitu tų žmonių, kurie paskutinę savo padėką tuo jam išreikšti norėjo.

Tada, kai žmonės garbingą paminklą piliakalnį pylė, buvo ruduo.

Jis praėjo. Praėjo ir jo neįsvegiamas įpėdinis — žiema. Sužydo pavasaris. Iš mirusios žemės krutinės vėl pradėjo reikštis naujos gyvybės: gyvoji gamta naują gyvenimą pradėjo. Ant piliakalnio, slėgiančio senelio pelenus, pradėjo dygti ir augti įvairios žolės ir kiti maži augmenėliai. Pakaisdami jo pilkają žalią varšą. Naujų augmenijų tarpe, pačioje kalno viršūneje, išdygo ir visus pralenkusi emė augti ir keroti rožė. Išaugo, pražydė žiedais, gyvybės pilnai, kaip motinos brestanti jauna duklė. Rožė — tai paminklas seneliui, išugdytas gamtos; rožė — tai simbolis neužmirštamoms meilės, brangiausias paminklas ir tikriausias veidrodis, žydėjusių meile žmonėms ir gamtai darbų, — baigia dzu kas panašias žodžiais.

Bėga laikas. Auga jaunos kartos pilnos jaunų jėgų ir užima gyvenime pailsusių vietas. Gamta nori išnaikinti piliakalnį, kuris primintų jauniesiems geradari senelio vardą.

A. T-lius.

Jaunimas ir Dainos.

Reta šalis teturi tokių gražių dainų, kaip mūsų tėvynė. Daina tai tautos dvasios atspindis. Joje sukaupti visi džiaugsmas ir laimėjimai, skausmai ir nusivylimai. Vienos dainos liudnos ir graudžios, kaip šimt mečių girių ošimas, kitos links mos, kaip pavasario saulės šyp sena. Dainos — yra vienas iš tautos turty. Daug tų dainų pagimdė graži ir poetiška mūsų gamta. Lietuvis nuo senovės dirbdamas ir bendraudamas su gamta, viską pastebėjo ir gamtos padedamas kurė dainas. Lietuvis ir tas dainas sudėtolybes. Vien patyrimas jam paliko. Tą patyrimą jungė su įgimta žmonių meile ir stengėsi ne kapams, bet žmonėms atiduoti. Stengėsi ir davė. Ties rannkas gyvenimo prisilgėtiems vargšams ir glaudė prie savo pasenusios krutinės, kurioje liepsnojo užuojautos ir vargstančių meilės pilna širdis.

Jei keršto pagauti, supykę pasė žolėlių šimtus jiems gydyti turėjo ir negailėdamas dalino, kad gražintų paliegiams sveikatą, blėstančioms gyvybėms naujas jėgas. Jis turėdė ne tik ligotą jų kūną, bet ir nuvargusią dvasią. O šiaip, kiek visokių reikalų žmo-

lietuvis savo žirgą ir dabar. Daug gražių dainų pagimdė vargas.

Lietuvis vilkdamas sunkią baudžiovos našta, nešdamas vergovės jungą, viską sudėjo į dainą. Tos dainos ypatingai mums brangios, nes jose atspindi mūsų sentėvių vargai, bėdos ir viltis sulaukti šviesesnio rytojaus. Iš dainų mes galime sužinoti visus bloguosius ir geruosius mūsų senelių savumus. Tose dainose rasime visa, kas tik žmogaus sielą vargina ir jo gyvenimą sunkina.

Liudna beviltė daina suvardgina žmogaus sielą ir visą kūną. Liudna darosi išgirdus lietuvių dejuojant, kad jam sunku vargą vargti, kad jam bus tik tuomet gera, kuomet išeis iš savo tėvynės. Tai graži, jausminga, bet beviltiška daina. Ji buvo dainuojama baudžiovos laikais, kuomet lietuvis vykdė ponų užgaidas, buvo plakamas, tuomet jam savas kraštas buvo nebemielas, jis norėjo eiti ten, kur jo niekas neskriaus. Tą dainą dainavo tik nepasitikį savo jėgomis, nepasiryžę kovoti žmonės. Dabar gi laikai pasikeitė, mes esame laisvi, niekam nevergaujame, visur mes lygūs. Argi mes galime išsižadėti savo tėvynės, dėl kurios mūsų broliai ar tėvai liejo kraują, gindami ją nuo priešų. Daug šių dainų jau pasenusios, atgyvenusios savo amžių. Bet juk mes negalim leisti pražūti toms mūsų senelių krauju ir aukomis sukurtoms dainoms. Turime mes jas surinkti, užrašyti ir nusiųsti Kaunan, tautosakos komisijai, kad ji jas išleistų ir tuo jos bus apsaugotos nuo pražuvimo. Mes turime dainuoti tas dainas, kurios dar nepasenusios, dvelkia jaunimu, jėga. Tuo budu mes jas apsaugosime nuo pražuvimo. Miestiečiai dainuoja robotines, bejausmes, mūsų tėvynės miškams nesuprantamas dainas. Bet kaimas jų neturim dainuoti, nes jose nėra gyvybės, nėra, nėra sielos, jos bejausmės, nelietuviškos. Graži dvelkianti jaunyte daina, kaip pavasario saulė atgaivina nuvargusią žmogaus sielą, o ši jau ir visą kūną. Keliu eina nuvargę nuo žygio kariai, bet štai jie užtraukė dainą, vėl jie linksmi, stiprus, jauni. Daina juos sustiprino. Dainuokim visuomet ir varge, ar nelaimėje ir kiekvieną darbą dirbdami. Ji mus daug ko pamokys, ji užpildys mūsų širdies tuštumą. Su daina mums bus daug lengviau nugalėti visus pasitaikiusius kelyje sunkumus. Tad dainuokim!

"J. K."

Alaska Amerikos Sankrova.

Kuomet 1867 m. Valstybės Sekretorius Seward nupirko Alaską nuo Rusijos už \$7.200.000 jį Kongresas labai kritikavo, ir naujai gauta teritorija pavadinta visokiais vardais. "Seward'o ledo bakšas" ir "Seward'o paikystė". Bet tik neseniai paaiškėjo kad už Alaską užmokėta tik \$1.400.000, balansas, arba \$5.800.000, buvo užmokėstis Rusijai už pasiuntimą dviejų Rusijos eskadronų į Amerikos vandenius laike Na minės Karės, kaip demonstracija prieš nekurių Europos šalių kurios buvo prisirengę pagelbėti pietus jos kovoje.

Stebetina, kad šiandien po 65 m. savininkystės vis randasi žmonių, kurie tiki kad "Alaska už save dar neužsimokėjo". Nuo senovėškų aukso kasyklo dienų, daugumas žmonių tiki, kad tolimus šiaurai vientūk aukso pūnį. Bet dalykai visai kitaip rodo, nes šitas "Se-

ward's ledo bakšas", netik aukso kasykla bet pavirto į sankrovą, pilna visokio maisto.

Tarpo 1867 m. ir 1931 m. Alaska produkavo beveik 389 milijonų dolerių vertės vientik aukso. Vario ir sidabro buvo eksportuota net iki 265 milijonų dolerių vertės. Ir pastaraisiais metais žuvį (vientik lašišū) salmon industrija paviršija visas kitas. 1928 m. 47 milijonų dorerių vertės lašišų eksportuota ir nuo 1867 iki 1929 m. už 688 milijonų dorerių. Kitos žuvys sudarė dar kitą šimtą milijonų dolerių ir trečia Alaskos didėle industrija — eksportavimas kailių atnešė net \$116.000.000. Iš viso Alaska jau atmokėjo \$1.500.000.000 eksportais, ir dar turi visokio turto, apie kurį dar nē žinoma.

Nelabai seniai prasidėjo nauja industrija, kuri žada tapti svarbiausia Alaskos industrija. Nuo 1890 m. įgabtenti į Alaską, tikslu pagelgti Indijonams pramisti. Tuomet keli briedžiai importuoti iš Siberosijos ir Svedijos, ir su pagalba Siberosijos šiaurinių žmonių Alaskos Indijonai pamokinti kaip juos ganyti. Nuo tos pradžios ta industrija augo iki šiandien yra labai daug Amerikoje kompanijų, kurios užsima vientik briedžių mėsos pardavinėjimu. Dabartiniu laiku milijonai tų gyvulių sudaro Alaskos pulkus ir kas met net 2.000.000 svarų mėsos išsiusta į Sv. Valstijas.

Rokuojama kad iš visos žemės iš 586.000 ketvirtainių mylių (jėnanat Aleutian Salas) net 100.000 ketvirtainių mylių Alaskos žemės gali but vartojama įvairiems žemdirbystės tikslams. Ta žemė, apie Naujos Anglijos didumo, ir didesne už Skandinavų pusiauslį, yra tinkama auginimui nekurių daržovių ir gali užlaikyti didelį gyventojų skaičių.

Trumpos vasaros ilgose dienose kviečiai auginti centrini- nėj Alaskoj neša net 25 bušelių kiekvienam akrui, tai neviršija mūsų pietų ukės. Kiti gru dai ir daržovės taipgi labai greitai auga.

Miežiai, avižos, žirniai, kopustai, bulvės, morkvos ir salieros, tik kelios daržovės kurias galima sodinti viduje, vaisiniai kaip persikai, grušios, slyvos ir vėšnios taipgi pasekingai auga.

Sulig cenzos, Alaska, 1930 m. turėjo 59.278 gyventojų. Indijonai sudarė net pusę gyventojų skaičiaus. Iš baltų žmonių 18.460 vietiniai, ir 10.180 svetimtaučiai. Alaska turi nuo 1912 m. legislatūrą kuri renkama tiesioginiu balsų. Sv. Valstijų prezidentas paskiria gubernatorių ant keturių metų.

ATSIMINIMAI

Atsimeni, mano miela. — Tuos jaunus gražius laikus, kaip sėdėjom prie upelio — Mėnuliui apšviečiant mus. Netsimenu ir nenoriu Apie tai žinot visai, Tik to vieno neužmiršiu, Kad tai buvo tik juokai.

Atsimeni, kaip bešokant Aš suspaudžiau ranką tau Ir raudoną skaisčią rožę Prie krutinės prisiegiau. Netsimenu ir nenoriu Apie tai žinot visai, To jau niekad neužmiršiu Kad ten buvo tik juokai.

Atsimeni, kaip laikstė Čiulbėjo krumuop šale, O aš tariau "mano miela, Myliu aš, myliu tave. Neatsimenu, o meiluži, Tu kalbėjai man rimtai. To jau niekad neužmiršiu Nes ten buvo nejuokai. —X.

Deliai Išpažinties

Jono Žiliaus

"Tėvynė", num. 15-tam ten ka pastebėti straipsnelį "Keista Išpažintis", kame pacituota iš Čičagos Marijonų organo "Draugo" a. a. Jono Žiliaus priešmirtinė išpažintis, kurią velionis buk atlikęs Telsių Vyskupijos Kurijai, ir kurią liudija Telsių Vyskupijos Tribunolo notaras kunigas V. Gersima vičius.

Savo kaltę ir atgailą užtai, kad vedė žmoną, numetęs kunigystės abatą, šiaip pareiškia:

"Savo gyvenimu esmi nusikaltęs Visagaliui Dievui susirisdamas civilėmis jungtuvėmis, esmi paniekinęs Šv. katalikų bažnyčią, mano motiną.

Deliai šių mano nusikaltimų nuoširdžiai gailiuosi ir maldauju savo Išganytojo, turėdamas viltį, kad Jis teiksias pažvelgti į mane, kaip kitados į Petrą, savo gailėstingomis akimis. Visus tikinčius atsiprašau už padarytą papiktinimą. — Pasirašo kun. Jonas Žilinskis-Zilius".

Paskaičius šią naujieną tikrai skverbiasi mintis: kokio fanatizmo griebiasi kunigai Lietuvoje, kad žmogų išganyti išvaizdinkime sau, kad Lietuvos kunigai paimtų ir svietiška valdžią į savo rankas nors 10 metų, kokiatai moderniška inkvizicijos gadynė jie surengtų "atskalunams"!

Tada neliktų galimybės pačiam žmogui save išsiganyti. Čion ta galimybė būtų monopolizuota kunigų, kaip kad valstybės paštas.

Zinoma, kad skaudu skaityti tokią išpažintį, kur vyras, mirdamas, pasmerkia save už civilį šliubą, prašo Visagalį Dievą atleidimo sau, nieko neminėdamas apie savo žmoną ir tris kūdikius, ant kurių šalies papročiu nenudildoma stig ma užtraukta.

Paskelbimas šios išpažinties, garbės iniciatoriams nesudaro jokios, gi kiekvieną mastantį giliausiai sujaudina!

Nejaugi tikyba reikalauja, ar daleidžia, kad šeima ir mirusio gyvenimas būtų išstatytas tokiam skandalui.

Juk net patsai turinys šios išpažinties apgailėtina! Juokin gai skamba: "Nusikaltau Visa galiiui Dievui susirisdamas civilėmis jungtuvėmis".

O argi būtų geriaus be jurtų vaikų prigryventi? Jeigu taip, tai būtų keistoka, rodosi, mūsų tauta pakankamai reprezentuojama kunigiškais skandalais ir patiems dvasiškiams tas gerai žinoma.

Juk mano manymu čion Dievui tik padėkoti reiktų, kad nekurię iš kunigų, drąsas paėmę, nors ir civilėmis jungtuvėmis susijungę gyvena ir už savo vaikus atsakomybę neša.

As tikiu, kad šis viešas išėjimas į spaudą su šia išpažintimi toli gražu vienbalsis sutikimas visos Lietuvos dvasiškių, nes toki dalykai juk religijos kreditan neina.

Padarius atatinamą kvotimą gal pasirodytų, kad išpažintis yra fabrikacija, nes man yra žinoma daugiau kaip vienas įvykis, kur kunigai mirštantį — besamones, — yra padarę katalikų, nors tas žmogus gyvendamas katalikybės nepraktikavo.

Bet daleiskime, kad tas visas teisybė, tad kaip su taja išpažintimi karalienės Johanos, kuri taip gražiai minima giesmėj apie Šv. Joną Nepomuceną?

Klausėsi karalius, Jono. Ką jam bažnyčioj Johanna Tylomis į ausį šnekėjo, Ką taip išguldinėjo? Gi Jonas atsakė jok: Nevalnia ma to sakyti. Slovę artimo draskyti. Didesnė Dievo prova Už karališką norą.

Johanna buvo žmona karaliaus Vaclovo, kuris norėjo žinoti ką ji pasakojo Jonui per išpažintį. Gi Jonas bevelijo mirti, taptu nustumtu nuo tilto su užrištą akmeniui ant kaklo, bet nepasakot ką Johanna per išpažintį jam pasakojo.

As neturiu ką pridėti, negu "Tėvynė" yra parašyta; galiu tik pasakyt, kad tai kreditas "T." apžvalgininkui, kame jis kultūriškai primena dvasiškams, kaip jie sunkiai prasižengia priešais savo stoną.

As asmeniškai a. a. Zilių pažinojau tada, kada jis buvo dar kunigu, ir bandė padaryti sąrašą lietuvių šiaur. Amerikoj. As jį gerbiau kaipo kunigą ir kaipo gerą tėvynainį, ir gerbiau jį kada jis nustojo but kunigu, nes, man rodosi, kad priešzastis nustojimo but kunigu ir buvo nieks kitas, kaip kunigai. Čion budams velionis matė lietuviškų kunigų minkštumą, visišką atsidavimą airių vyskupams ir nepaisymą savo tautiečių reikalų. Tą jis nesidriovėjo jiems pasakyti; taip pat ir svietiškiams.

Svietiškiams jam pritarė ir užjautė jį didžiama dvasiškių nepakentė. Lietuvoje gi astraitavo jį — kaipo "Nesuvaldomas vaikas".

Vincas Alksnis

Jn. Nk.

Žiloji Senovė.

Lietuvių sentėvių tikyba.

Senovės aiščiai garbino gamtą ir jos reiškinis. Nesuprasdami gamtos jėgų bei reiškinų, kurie jiems darė blogą ar gerą, jie tikėjo esant gamta pilna slaptų ir daug galin-gesnių jėgų. Todėl lietuviai laikė dievais saulę, mėnulį, žvaigždes, griautinį, vėjus, ugnį, medžius, vandenį, gyvulius ir kitus gamtos padarus; meldėsi tiesiog gamtai, neįsivaizduodami jokių kitų kurėjų, dar nespėję sudaryti vienos mitologinės sistemos. Lietuviai lygino gamtos padarus su savimi ir juos dvasino: jiems gamta atrūdė esanti tokia pat gyva ir taip pat gyvenanti, kaip žmonės, nes mirusio žmogaus vėlė galinti pereiti (ir dažnai pereinanti) į augalus, paukščius ir kitus gyvius. Ypač, lietuvių manymu, tėvų ir protėvių vėlės daugiausia gyvenę medžiuose, todėl lietuviai taip medžius gerbė ir net garbinę, labiau už kitus — ažuolą, liepą, eglę. Net buvę ištisų šventų miškų.

Taip pat šventais laikė ar gerbė kai kuriuos gyvulius, žvėris, paukščius ir žalčius. Iš jų balsų ir pasirodymų spėdavę ateiti. Šiuos gyvius gerbė del to, kad dievai kartais, bauddami žmones, pavertė kurio nors gyviu; kartais patys žmonės, kokios nelaimės ištikti, pavirsta ar medžiui, ar paukščiui, ar kitu kuo.

Labiau už ką kitą lietuviai bus garbinę ugnį. "Ugnis atrodė, tarytum nuolatinis tarpininkas tarp dangaus ir žemės arba, tikriau, slaptoji

dievų kalbos jėga, tarp kita ko žaibu pasireiškianti ugnis, be to, tarnavo žmogui, jį šildė, lyginai baudė, priiminėjo iš jo aukas, vėles į amžinąjį gyvenimą lydėjo ir tt. (P.KI). Ugnį laikė šventa. Kai kuriose vietose buvo tam tikrų tarnų kurenama nuolatinė negestamoji "šventoji ugnis."

Ne visi mirę žmonės, lietuvių tikėjimu, pereidavę gyven-ti į augalus, gyvulius ar paukščius. Kiti mirusieji gyvendavę kalneli. Mirusiųjų vėlės gyvendavusios beveik tokį pat gyvenimą, kaip ir gyvieji. Todėl, laidodami numirėlius, prie šiųjų sudėdavo ginklus, valgių, gerimų ir kitų žmogui reikalingų daiktų. Per laidotuves mirusiojo giminės ir artimieji dėdavo dievams aukų, juos ir savo giminių vėles maldaudavo, kad laidojamojo vėlė priglobtų, neskriaustų. Iš pradžių, seniausiais laikais, mirusiųjų lavonus degindavo, o vėliaus ėmė žemė užkasinėti.

Ivairius gamtos reiškinis ir jėgas lietuviai dievais vaizdavo, bet tieji visi dievai yra vienodos vertybės, neturi genealogiškų ir hierarchiškų ryšių, nestovi už vienas kitą aukščiau kilmės ar galios atžvilgiu. Kai kurie jų, pav. Perkunas, tik didesnio išpuščio galėjo daryti žmonėms. Tie dievai yra tik sužmoninti, teisingiau sakant, sudievinai, gamtos dalių pavadinimai: bangbutis, laukosargis, žeminė, medeinė, biržulis, žvaigždikis ir tt.

Žmonės norėdavę sužinoti dievų valią ar kokių malonių išprašyti arba "dovanos". Dievams ir valiai spėti buvę daug žinių, kerėtojų, burtininkų, įvairiais vardais vadinamų, kurie niekuomet Lietuvoje neturėjo sudarę organizuotos kastos, organizuotos hierarchijos. Nėra tikrų žinių nei apie vyriausią krivį Krivų-Krivaitį, kurio būtų visa Lietuva klausiusi ar jį gerbusi. Lietuvos atskiri kraštai nebuvo susijungę, nebuvo sudarę vieno politinio kuno, dažnai tarpusavy vaidijosi, todėl tokio krivio su plačia valdžia negalėjo buti. Manoma, kad kriviai turėję visi vienodų pareigų ir valdžios; jie buvę paprasti vietiniai žiniai ir ugnies saugotojai. Nėra žinių, kad kerėtojai, liaudies burtininkai, gydytojai būtų klausę kurio vieno krivio. Kriviai ir vaidilos reiškiatą pat, ką žiniai.

Trobesių maldoms bei aukoms (maldyklų) lietuviai neturėję. Šventąją ugnį kurenę, aukas deginę tam tikrose atvirose vietose, daugiausia kalnuose, vadinamose RUOMUVOSE arba RAGUVOSE. Čia ir numirėlius laidodavę. Šiaip jau šventasias vietas vadindavę ALKOMIS. Jos budavę prie pilių ir sodybų, kur auštesnėj vietoj.

"Tr."

V.-is.

LOPŠINĖ

(Baladė)

Tamsios naktys. Vėtra kelias... Retkarčiais iš debesų. Mėnuo žvilgtėris nubalęs; Vėl aplink tylu tamsu.

Gryčioj tuščia. Gryčioj vargas. Gryčioj motina jauna. Tartum slaptas Dievo sargas Migdo kukikį daina:

"Mik, mažyti, čiučia liulia... Buk senatvės parama. Lauk tavęs liudna motulė,

Čiučia liulia, čiučia liulia... Gaudžia vėjų aimana. Alpsta snausdama motulė, Nusiverkusi, viena.

Blankiai dairosi mėnulis Viršum Panerio Pilies. Ten tėvelis tavo gulii, Ten, už garbę mus šalies.

Gudžios tamsios kapą dengia, Žmonės slankioja pikti. Šaukia sunų, žmoną brangią. Mes nuo jojo atstumti! Pailsėsimė abu.

Išvaduoki paaugėjęs Tėvo kapą, po darbų, Aplankyti jo nuėję Pailsėsime abu.

Čiučia liulia, čiučia liulia... Gaudžia vėjų aimana. Alpsta snausdama motulė, Nusiverkusi, viena.

Kažkur tyliai nuaidėjo Dvylika nakties varpų, Ir lauke nutilo vėjai. Nykios sutemos šurpu.

Lauko durys tyliai verias... Kažkas bastosi nakčia. Ir nė žodžio neištars Jaunas karžygis štai čia-nėti.

Jo veidai liudni, nubalė. Kaupias skausmas žvilgėsy. Tiesia ranką į lošėlį. Iš palengvo supa jį:

"Čiučia liulia, našlaitėli. Pailsėki sapnuose. Kol į žygį neprikėlė Augi ir stiprėk dvasia!"

"Kas tu, kas tu toks sugėlęs? Ko vėjuotą nakti nu?... —As iš karsto prisikėles Laimint žygių ateinu.

"Bet kodėl toks liudnas veidas Ir išvargęs tu nunai? Vai kodėl tu viens klajoji, Kai aplink visur sapnai?"

—Ilgesys mane čia gena Amžių klaidžioti keliu, Nes negerbia kaulų mano, Ten paniekintas guliu.

—Tik tada išleides kvapą, Eisiu poilsin, kai tu Pats pridengsi mano kapą Savo blizgančiu skydu.

—Kai tu žvelgdamas į priekį Neši pergalę kovos. Aug, mažyti, aug stiprėki. Buk didvyriu Lietuvos!"

Gaudžia vėjas atsigavęs. Gėsta gryčioj žiburys. Jis į kaktą pabučiavęs Vėl išėjo pro duris.

"Vai, motule, kelk motule..."

Jis čia buvo, jį mačiau..." "Kas tau, kas tau?... Čiučia [liulia... Cit, mažyti, tyliau, tyliau..."

"Čiučia liulia, našlaitėli. Pailsėki sapnuose. Kol į žygį neprikėlė Augi ir stiprėk dvasia..."

Užu lango vėjas pučia, Dukso žemėj sutema.

Motinėlė: čiučia, liulia... Supa lopšį alpdama. "J. K."

Nuodijosi del palto.

Kovo 29 dieną apie 15 valandą viena šeima susibarė del palto. Mat, vyras nepasiuvo Velykoms savo žmonai palto. Iš pykčio ji pastvėrė nuo lango stiklėlį su sieros rukštimi ir

griebėsi gerti. Vyras sutrukdė. Žmona nugabenta apskr. ligo-ninėn. Vyras šiek tiek apdegin-tas, o žmona liks be vienos akies.

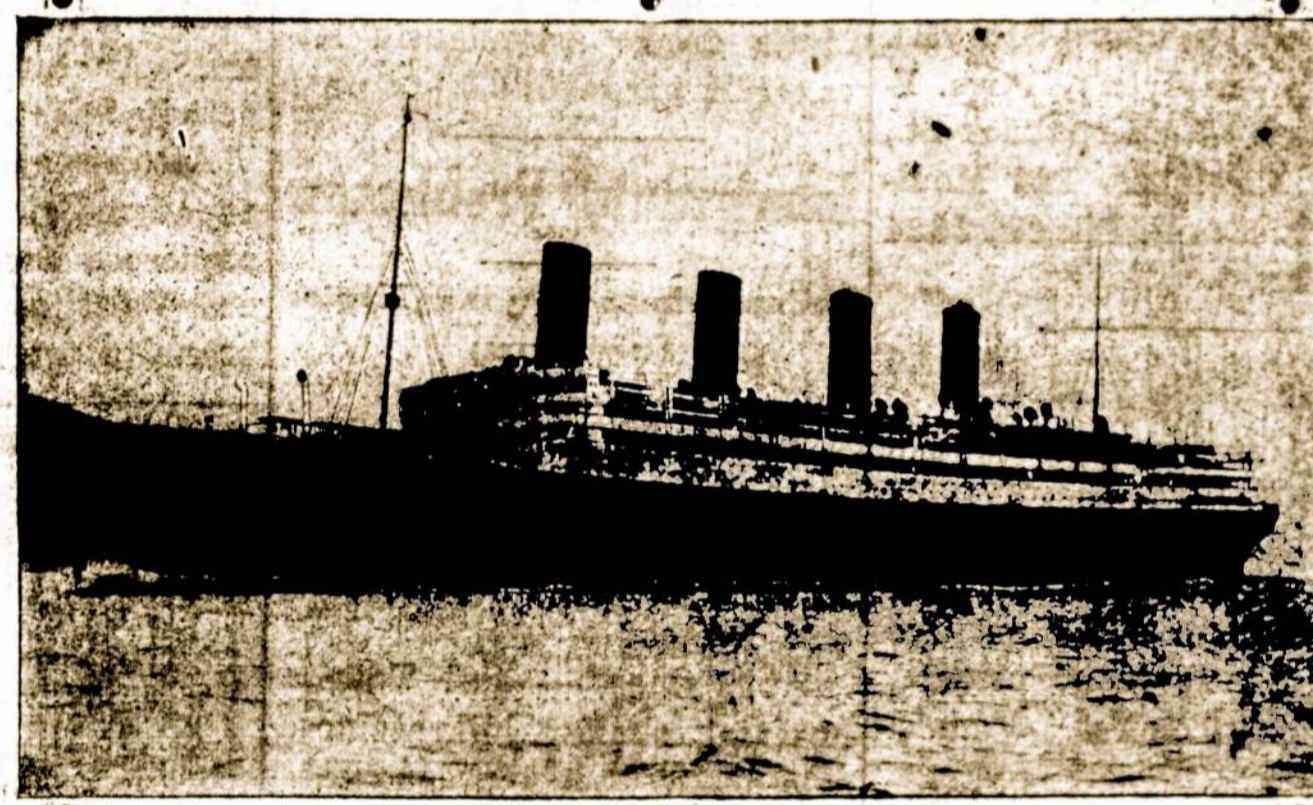
Garsinkitės

"SANDAROJE"

Rengiantiems Keliauti

LIETUVON

Kaip kas metai, taip ir šią vasarą daug lietuvių rengiasi keliauti į Lietuvą praleisti savo vasarines atostogas ir pasi-matyti su saviškiais. Nekurie jau pradeda rupintis savo kelionės reikalais ir tankiai atsiklausia Laivakorėjų kainų, taigi čia jas ir paduodome.

TREČIA KLASE

Į Klaipėdą ..... \$ 75.50
Į Klaipėdą ir atgal \$125.50

TURISTINE KLASE

Į Klaipėdą ..... \$ 99.00
Į Klaipėdą ir atgal \$163.00

KABIN KLASE

Į Klaipėdą pigiausiai \$118.00
Į Klaipėdą ir atgal \$218.00

Vaikai nuo 1-ny iki 10 metų amžiaus moka pusę laiva-kortės kainos.

Kūdikiai iki 1-ny metų trečia ir turistine klase į vena pusę moka \$5.50. Į abi puses \$11.00. Kabin Klase į vieną pusę \$11.00 abi \$22.00.

Jungtiniu Valstijų Revenue ir pagalves mokesčiai atskirai.

PASTABA: Vaziuojant Lietuvon Turistine klase vasaros sezono nuo gegužės 16 iki liepos 15 ir atgal nuo rugpjūčio 1-mos iki rugsėjo 30-ta keleiviai primoka po \$15.00, perkant laivakortę į abi pusi.

Specialės Laivakorėjų agentų rengiamos Ekskursijos bus sekandiai:

- "Europa" — Balandžio 20 d. per Bremeną
- "Kungsholm" — Gegužės 10 d. per Švediją
- "Statendam" — Gegužės 21 d. per Holandiją
- "Lancastria" — Birželio 1 d. tiesiog į Klaipėdą
- "Berengaria" — Birželio 15 d. per Southamptoną
- "Paris" — Birželio 29 d. Southamptoną
- "Frederik VIII" — Liepos 2 d. per Kopenhagą
- "Statendam" — Liepos 16 d. per Holandiją
- "Gripsholm" — Liepos 30 d. per Švediją
- "Majestic" — Rugsėjo 19 d. per Southamptoną

Platesniais reikalais kreipkitės į

SANDARA

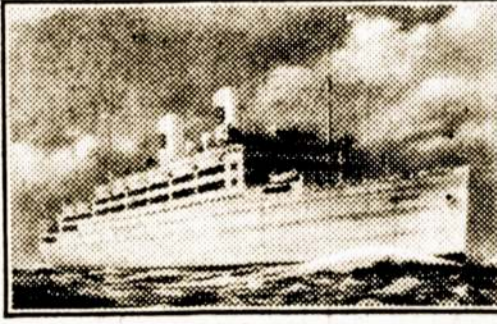
3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Švedų Amerikos Linija

2 EKSKURSIJOS

į LIETUVĄ

Rengiamos Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjungos Amerikoj IŠ NEW YORKO Į KLAIPĖDĄ (Per Goteborgą)

Naujas Motorlaivais Kungsholm ir Gripsholm Gegužės 10 ir Liepos 30 d

Nupigintos laivakortės I KLAIPĖDĄ Ten ir Atgal Trečia Klase \$76. \$126.00 Turistine Kl. \$107. \$176.00

Su pirma ekskursija į Lietuvą grįžta p. C. G. Lukšis, kuris kas metai amerikiečiams rodo "Lietuvą Paveikluose". Kelionė nufilmuos visą ekskursiją ir kitą metą rodyt Amerikoj. Norj turėti linksmą kelionę į Lietuvą ir matyti save paveikluose važiuokit Gegužės 10 d. ekskursija. Prašykite specialio lietuvių kalba cirkuliorio apie ekskursiją. Informacijų, laivų išplaukimų ir laivakorėjų kreipkitės pas savo agentą arba į:

Swedish American Line 181 N. Michigan Av. Chicago.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

PITTSBURGH, PA.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Seimas bus Birželio-June 17 ir 18 d. Lietuvių Mokslo Draugijos Svetainėje 142 Orr Street, Pittsburgh, Pa. (Orr Str. randasi prie 2200 ir 5th Ave.)

Seimas prasidės 17-tą Birželio. Petnyčios ryte; vakare bus (tapačia diena) Seiminis Bankietas su muzikaliu programu kur bus įžymiausi artistai vietiniai ir kitu kolonijū.

18-tą dieną Seimas — Vakare marguminių vakaras.

19-tą Birželio tai yra Nedėlioj Sandaros Seiminis Piknikas, Amšiejaus Farmoj, McKees Rocks, Pa.

Piknikas bus su gana dideliu programą, kur kalbės Sandaros Prezidentas gerb. Dr. A. Zimontas taipgi Sandaros Red. Ex Pittsburgietis Mykolas Vaidyla. Taipgi bus kumštynės ir ristine — kas kumščiosis ir risis bus paskelbta vėliau.

ALTS. Seimas rengimu rupinas Sandaros Kuopų Sąryšis. Sąryšio valdyba: Pirm. P. Marmokas, 17 Kirpatrick St., Sekr. J. Virbickas, 124 Moultrie Steet. Ižd. F. Pikšris, 3624 Butler Street.

PAIEŠKOJIMAS

Vincentas Luksis, gyvenęs Tribes Hill, Montgomery County, New Yorko valstijoje. Brolis Ivan Lksis, iš Harbin, Chinijos, bando su juom susinesti.

Andrius Tomkus. Vadines save John B. Tomes ir Tones. Gimė Kiev 1893 m. Tėvai lietuviai. Atvyko Ameriką iš Rygos 1912 m. Dirbo geležiu fabrikuose. Paskutinis žinomas adresas buvo „Orient Suffolk County, New York valstija. Jo sesuo Mrs. Emilija Bortkevitch, iš Vitebsk. U.S.S.R. deda pastangas jį rasti kokių nors žinių.

Foreign Language Information Service

222 Fourth Avenue
New York City

Sie asmenys gyvena Amerikoj yra ieškomi:

Brazdekis, Simonas. Kilęs iš Alsedžių val., Telšų aps. Gyvena Chicagoje. Atsiliepi jo žmona, Uršulė Brazdeikiene.

Klimanskis, Vaclovas. Kilęs iš Tytavėnų val., Raseinių aps. Gyvena Chicagoje.

Pečiuliai, Jonas ir Vincas. Kilę iš Punako val., Seinių aps. Buvę Amerikos kareiviai.

Požereckis, Antanas (Juozo sunus). Kilęs iš Girkalnio val., Raseinių aps. Kadaiše gyvena Chicagoje sulig adresu: 5415 South Hoyne Avenue. Atsiliepi jo vaikai Lietuvoje.

Rimkevičiai, Stasys ir Kazys. Skaudvila, Vladas. 1931 metais gyveno Chicagoje sulig adresu: 4617 South Honore Street. Atsiliepi jo žmona, Juzė Skaudviliene.

Skrėbia, Antanas. Kilęs iš Putiliskų k., Raguvo val. Gyvena Minneapolis, Minnesota. Aukščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotu, yra prašomas suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

Lietuvos Konsulatas,
Room 1904-201 North Wells Street, Chicago, Illinois.

Rengiama Didelė Ekskursija.

Skandinavų Amerikos Linija pranešė, kad ji, kartu su Cosulich Linija rengia didelę lietuvių ekskursiją į Eucharistinį Kongresą, Airijoje. Tą ekskursiją vadovaus ir ja rūpinis Lietuvių Kunigų Sąjunga.

Ekskursija išplauks iš New Yorko Birželio 9 d. via Cosulich Linijos M. V. „Saturnia“ ir iš Bostono Birželio 10 d.

Ekskursantai praleis penkias dienas Dubline del Eucharistinio Kongreso ir sustos Cobhe, Airijoje ir Havre, Rancijoje. laisvas bus vartojamas kaip hotelis laike sustojima Dubline, Cobhe ir Havre. Taipgi bus galima sutosi Prancijoje ir Anglijoje. Keleiviai bus nuvežti iš Cherbougo į Kauna.

Ekskursija sugrįs iš Klaipėdos bile kuriuo populiariškiu Skandinavų Amerikos Linijos laivu.

Jeigu jus manote aplankyti Eucharistinį Kongresą, pasitarkite su Skandinavų Amerikos Linija arba artimiausiu laivakorėjų parduotėju.

Immigrantų Problemos.

Paliuosavimas tėvų nuo Kvotos Suvaržymų

Klausimas — Ar teisybė, kad ateiviai tėvai Amerikos piliečių šiandien gali atvažiuoti į Suv. Valstijas nepriskaityti prie kvotos?

Atsakymas — Gal Tamsta neseniai skaitė laikraščiuose apie bylą, kurią Kongresas svarstys, dar nę įstatymu. Pagal šitos bylos ateivis tėvas ar motina Suv. Valstijų piliečio jeigu suvirš 60 m. taps nekvotiniu immigrantu.

Nekurie Kongreso nariai irielankus šiai bylai, bet dar nę įstatymu.

Gauti Naturalizacijos Liudininkų Liudijimus.

Klausimas — Pereitų penkių metų net tris metus išgyveno nau New Yorke, vieną metų Pensilvanijoje, ir vieną metų Kalifornijoje. Man pasakytą, kad gauti pilietystę, turiu pristatyti liudijimus liudininkų kiekvienoje valstijoje kur gyvenau pereiniais penkiais metais. Kaip galiu gauti tuos reikalaujus liudijimus?

Atsakymas — Pilietystės aplikantas turi turėti dujus liudininkus, kurie gali prisiegti kad jų žinioje tas aplikantas išgyvenęs penkis metus Suv. Valstijose ir tame apskrietyje kur padavė aplikaciją.

Jeigu aplikantas neišgyveno pilnus penkis metus apskrietyje kur paduoda peticiją, jis gali darodyti penkių metų rezidenciją ar tai liudijimais (prisiegti dokumentai) dviejų liudininkų kiekvienoje vietoje kur jis gyveno, arba žodiniu paliudijimu liudininkų.

Bet nesirupink išgauti tokius prisiegtus dokumentus arba žodinį paliudijimą. Turi tik paduoti naturalizacijos egzaminatoriui vardus ir adresus asmenų, kurie gali prisiegti apie tavo rezidenciją tose vietose. Gali pranešti liudininkams, kad taip darai, bet pats naturalizacijos egzaminatorius gauna tokius liudijimus.

Ištekėjusių Moterų Pilietystė

Klausimas — Tapau Amerikos piliečiu 1921 m. Mano

žmona tuomet gyveno Lietuvoje, bet jina dabar gyvena Suv. Valstijose. Ar ji Amerikos pilietė ar turi pati prašyti pilietystės?

Atsakymas — Prie rugs 22 d., 1922 m. jeigu moteris ištekejo už Amerikos piliečio, arba jeigu jos vyras tapo Amerikos piliečiu ji irgi tapo Amerikos piliete. Tavo žmona, kad nors gyveno Lietuvoje, tapo Amerikos piliete su Tamstos pilietyste. Nuo rugs 22 d., 1922 m. ištekėjusios moters pilietystė nepriguli nuo vyro pilietystės.

Klaudingai Paduoti Naturalizacijos Peticiją.

Klasimas — Trys metai atgal, gyvenant Rhode Island valstijoje, pasiūniau mano pirmas popieras ir prašymą del antrų popierų Valstijos, teismui. Pačia dieną pasiūniau „money order“ ant penkių dolerių ir dvi jas fotografijas Washington. Negavau atsakymo. Dabar gyvenau New Yorke, ir vis noriu tapti piliečiu. Ar turiu paduoti antrą peticiją?

Atsakymas — Gal Tamsta nepažymėjai ant konvorto ar popierose savo tikrą adresą, nes Valstijos teismai visticieki praneštų tau kad gavo prašy-

mą, ir butų prašęs nuo Tamstos penkių dolerių ir dvi jas fotografijas kurias klaudingai pasiuntei į Washingtoną, bet kurias pačiu laiku turėjai pasiusi Valstijos teismui.

Patariame parašyti tam teismui ir prašyti raštininko kad tau sugražintų tą aplikaciją. Tas pirmos svarbos nes privalai turėti pirmas popieras, kuomet paduosi aplikacijos peticiją apskrietyje kur gyveni tuom laiku.

Immigracijos Padėjimas

Klausimas — Esiu naturalizuotas Amerikos pilietis ir noriu parsitraukti savo brolių iš Europos, nę vedes ir jau sulaukęs 26 m. Ar dabartiniu laiku tą galiu padaryti?

Atsakymas — Tavo brolis negali prašyti jokios pirmenybės sulig immigracijos įstatymu ir gali atvykti tik kaip paprastas ateivis. Net ir normalėse dienos, jis negalėtų gauti immigracijos vizą be ilgo bėti seną žmogų, suvirš 60 m. laukimo, bet dabartiniu laiku beveik ir negalima jam išgauti vizos. Sausio mėn. 1 d., 1932 m. tik 6% immigracijos vizų išduota ateiviams.

Pilietystė Reikalaujama Senatvės Pensijoms

Klausimas — Bandau pagel-senumo, kuris negali rasti dar

bo. Yra ateivis, bet išgyveno New Yorko valstijoje apie 20 metų. Ar butų galima gauti jam pensiją?

Atsakymas — Nepiliečiai negal prašyti senatvės pašalpos New Yorko valstijoje. Ir aplikantas turi buti suvirš 70 metų senumo. Iš 17 valstijų, kurios priėmė senatvės pensijų įstatymus, tik Delaware teikia pensijas piliečiams ir nepiliečiams, visos kitos reikalauja kad prašytojai butų piliečiai.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho. Sandariečiai darbuojasi.

Balandžio 22 d., LMD. svetainė jvyko ALT. Sandaros kuopų sąryšio posėdis, kuriame dalyvavo gana skaitlingas burys sandariečių ir pasirodė, kad visos komisijos jau gana aktyviai veikia.

Banketo komisija pranešė, kad visa eilė žymių artistų, kaip tai: smuikininkas K. Savičkas, klnetistas D. Smilgis, kornetistas A. Urbaitis, solistai: A. Sadauskas, Paulekiūtė, Zelenauskaitė. Virbickaitė ir kiti jau pasižadėjo dalyvauti. Taipgi eina susirašinėjimais ir su kitų kolonijų artistais, kurie laike Sandaros Seimo bus Pittsburghe.

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus
Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias
biznieriams blankas, bu-
siness cards, atskaitas, bi-
las, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitu-
cijas, įstojimų blankas,
plakatus, „Show Cards“,
atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsini-
mus, knygutes, progra-
mus, pranešimus bei pak-
vietimus (invitation
c a r d s) ir kitus spaus-
dinius.

Ypatingą domę krei-
piame į užsakymus iš ki-
tų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o
Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street, Chicago, Ill.
Telephone Calumet 3277

Pikniko rengimo komisija pranešė, kad kumštinkas Antanas Jokubaitis jau pasižadėję kumščiuotis Sandarės piknike, tik dar nėra žinoma, kas bus jojo oponentas. Taipgi eina susirašinėjimas su Clevelando stipruoliu F. Marcinkevičium. Vietinis spartininkas K. Aleliunas taipgi pasižadėjo dalyvauti minėtam piknike.

Jau padaryta įžangos tikietai su laimėjimu, kur bus duodama gintariniai karoliai vertės \$15.00 ir gintarinis bran-zalietas vertės \$10.00. Todėl kas bus tuo laiminguoju, kuris netik kad pasilinksmins, matys kumštynes, girdės geriausius kalbėtojus ir dar galės laimėt gerą dovana.

Programų komisija irgi gerai darbuojasi. Taip, kad sušėmus visą, pasirodo, kad Pittsburcho sandariečiai nesnaudžia, bet darbuojasi ir todėl reikia tikėtis, kad Seimas ir visi seiminiai parengimai bus pasekmingi. Tik pageidaujama, kad ir kitos kolonijos prisištytų kodaugiausiai delegatų ir gerų įnešimų bei gerų lin-kėjimų.

Lietuvių Mokslo D-ja irgi rupinasi ir kiek galėdama puošia savo svetainę, kad patiktų svečiams atsilankiusiems iš

kitų miestų, nes Sandaros Seimas, banketas ir subatos vakare prakalbos — viskas bus LMD. svetainėj. Užtat komitetas ir rūpinasi svetainės išpuoimu.

—Sandarietis.

WATERBURY, CONN.

SLA. 11 kp. laikė savo susirinkimą, kuriame tapo atlikta ir balsavimai Pildomos Tarybos. Štai pasekmės:

Į prezidentus — F. Bagočius 36, S. Gegužis 20, J. Bačiūnas 64.

Į vice-prez. — A. Mikalaukas 36, M. Vokietaitis 68, M. Mockevičius 10.

Į sekretorius — P. Jurgeliūtė 47, J. Miliauskas 12, V. M. Čekanauskas 57.

Į iždininkus — K. Gugis 33, J. Tareila 81, P. Mažeika 6. Į iždo globėjus — J. Januškėvičia 75, S. Bakanas 29, G. Stungis 23, M. Raginskas 19, S. Mockus, 49, J. Sekys 29.

Į daktarus kvotėjus — Dr. Bronušas 13, Dr. Klimas 2, Dr. Stanislovaitis 106.

—Rep.

Garsinkitės
"S A N D A R O J E"

Tikriausias kiekvieno Lietuvio amerikiečio draugas

“TRIMITAS”

“TRIMITAS” eina iš Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo centro ir kas numeris paduoda naujausių žinių ir įvykių aprašymų, gvil-dena įvairius svarbiausius gyvenimo reikalus.

“TRIMITE” yra šie skyriai: 1) įžanginiai ir kiti straipsniai apie einamojo gyvenimo dalykus; 2) pažymėtinai pasaulio ir Lietuvos įvykiai; 3) krašto pažinimo, literatūros, sveikatos, ūkio, finansų straipsniai, kelionių ir kovų del Lietuvos nepriklausomybės aprašymai ir kit.; 4) apysakos, eilėrašiai ir siaip grožinės literatūros dalykai; 5) šaulių reikalai ir gyvenimas; 6) Lietuvos karių ir savanorių-kurėjų gyvenimas; 7) Mažosios Lietuvos gyvenimas; 8) Okupacijos Lietuvos gyvenimas; 9) kaip gyvena lietuviai svetur — Europoj, Amerikoj, Afrikoj, Azijoj ir Australijoj; 10) įvairios skaitytotojų mintys ir nuomonės; 11) naujienos apie išradimus, mokslą ir kit.; 12) žinios apie Lietuvos ūkį ir finansus; 13) įvairios pasaulio r Lietuvos žinios; 14) sportas; 15) knygos ir raštal ir jų įvertinimas; 16) didelis juoku ir linksnų karikatūru skyrius; 17) įvairius patarimai “TRIMITO” prenumeratoriams; 18) radio; 19) pranešimai, skelbimai ir kit.

“TRIMITAS” plačiausiai rašo apie mūsų Vilniaus ir skriaudžiamų brolių vilniečių reikalus ir gina jų teises. Nemaža straipsnių ir minčių deda apie karą ir sausumos, jurių oro ginklavimos dalykus. “TRIMITAS” kas savaitė eina 20 puslapių ir kas kartas naujais spalvotais viršeliais su gražiu paveikslu. Turiny dedama Lietuvos ir pasaulio gyvenimo vaizdų — fotografijų.

“TRIMITO” kaina metams: \$1 00, Lietuvoje Lit. 8.- Susipažinti egz. siunčiama nemokamai.

Išsirašes 1932 metams “TRIMITA”, Broli Lietuvi, neapsivili. “TRIMITAS” Tave dėkingai lankys kas savaitė ir neš įvairias žinias iš Tavo tėvų žemės. “TRIMITAS” visų Lietuvių laikraštis. Kas myli Lietuvą ir brangina kovas del Vilniaus, tas 1932 metams į savo namus “TRIMITA” pasikviečia. Skubėkite išsirašyti.

“TRIMITAS”

Kaunas,

Laisvės alėja 20.

K. SIDLAUSKO

APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės: 373 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškų Čevėrykų

Krautuve

90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą at-svirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Pri-einamos kainos.

BRONIS KONTRIM

Lietuviškas Constable, Real Estate Insurance Broker ir Justice of the Peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. Park 2260-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER MASS.

P. J. AKUNEVICIUS

LIEUVIS GRABORIUS

SUTEKIA GERIAUSI PASKUTINI PATARNAVIMA

Už pilną pagrabą galima apieiti su \$80 ir augščiau od didelia. O už vaikus nuo \$29 ir augščiau Patarnauja greitai ir pigiai.

OFISO IR GYVENIMO ANTRAAAS:
25o Broadway So. Boston, Ms.
Telephone So. Boston 4486

CHICAGOJE

Iš Chicagos Lietuvių Vaisių Buto Susirinkimo.

Chicagos Lietuvių Vaisių Buto (Lithuanian American Chamber of Commerce) laikė savo direktorių susirinkimą Universal State Banko klubo kambaryuose, balandžio 19-tą, 1932 m. kuriame įvyko ir rinkimai valdybos ir įvairių komisijų sekančiai:

Prezidentas — Joseph J. Elias; pirmas vice-prez. S. B. Komaiko, F. B. Bradchulis, J. W. Zacharewicz ir J. J. Grish; Sekretorius ir Biznio vedėjas, J. P. Varkala; Izd. M. J. Kiras.

Taipgi tapo išrinkta sekančios komisijos:

Narinė Komisija

Stanley P. Balzekas, pirm.; nariai: A. F. Ambrose, Anton Česna, Joseph A. Dargis, John J. Zolp, John F. Eudeikis, W. J. Kareiva, Chas. J. Majauskas, V. P. Pierzynski.

Parengimų Komisija

Joseph J. Elias, pirm.; nariai: A. J. Berzynski, F. P. Bradchulis, K. P. Gugis, M. J. Kiras, John Lacaitis, Frank B. Mast, S. B. Komaiko, Anthony Olin, D. Piwaronas, A. A. Slakis, V. M. Stulpinas, J. P. Varkala, Frank Widat, J. W. Zacharewicz.

Spaudos ir publikacijos Kom.

Pius Grigaitis, pirm. nariai: Dr. K. Drangelis, S. B. Komaiko, Joseph Smotelis.

Importo ir Exporto Komisija

Paul P. Baltutis, pirm.; nariai: V. M. Stulpinas, C. G. Lukasas.

Vietos Biznio Komisija

Joseph J. Grish, pirm.; nariai: Joseph J. Ezerski, Alex Masalskis, J. J. Janeliunas, L. Kuchinskas.

Pasaulinės Parodos Komitetas

Joseph J. Elias, pirm.; nariai: J. P. Varkala, Anton Kalvaitis, M. J. Kiras, S. B. Komaiko, Frank B. Mast, Frank Satkauskas, J. J. Grish, A. A. Slakis ir John J. Zolp.

Tarpe kitų reikalų, tapo nu-tarta ir pasiūsta pasveikinimas profesoriumi Harold H. Benderio 50 metų sukurti progą.

MUSŲ PAČIŲ REIKALAI

Nekalto bernelio sapnas.

Vakar naktį naktuzėle. Gražų sapną sapnavau, Jog skaisčiau merguželę, Visa širdžia pamilau.

Ir jaunystės karštis bunda. Aš tik vienas ir jinai, Drąsiai šnabžda man pagunda: "Bežiopsojant pasenai."

"Štai dar kartą meilės rojus Atidaro tau vartus. Liaukis amžinai rugojus, Jog gyvenimas kartus."

Ir priglaudęs prie krutinės, Karštai ją apkabinau: Naujos laimės, begalinės Tikrą grožį pažinau.

Saulė teka, brekšta rytas. Aš iš miego pabudau. Dingio sapnas išblaškytas. Vien tik padušką radau.

—P. K.

Nekaltos Sesės.

Dar sykį sugrįžus pavasariui atgal, pas visus daugiau energijos ir kas gyvas užimtas kuom nors, o ir keliatas mūsų sesių sujudo mokyti kitus ir teikti kitiems pašepėnėtas pastabas, nes jos jaučiausi esančios tobulos, be klaidų viską suprantančios. Tik jos užmiršta viena, kad jos jau baigia gyvenimo kelią; jos jau netoli paskutinės ribos ir joms dabar jau aišku ir suprantama gyvenimo prasmė, nes būvę monai jau išnyko, ir kur buvo paveikslas, ten liko tik braižynas ir jų pačių netobulumai, koki pasitaiko žmogaus gyvenime, pasiliko praityje.

Dabar jos juokiasi iš kitų, kam daro klaidas; kam nesupranta gyvenimo prasmės.

Nors kai kada ir tiksliai kas padaryta, bile tik nepasiklaustas sesių, tai jau ir negerai.

Palaukite sesės! Kada mes ateisime arti paskutinės progos ir mes išstobulėsime. Juk žmogus turi pergyventi visą savo amžių, kad surastų kas jam yra naudinga. Didieji žmonės nesisėbi iš kitų klaidų, bet gelbsti jas pataisyti.

—S. S.

TOWN OF LAKE

Biznierių Organizuoja.

Mūsų kolonijoj priviso visokių piktadarių — plėšikų, valkatų, kurie ir dienos šviesoje užkabinėja ramius piliečius; O jau priremus, tai vienas ir nepasirodyk gatvėje, nes nėra tokios nakties, kad kas nors nebūtų apiplėštas; nėra tos nakties, kad jie nesudaužytų apie dešetą gatvės šviesų — lempų. Neaplenkia nei krautuvių: beveik kiekvieną rytą matosi išmuštas krautuvis langas, jeigu ne bučernės, tai minkštų gėrimų krautuvis. Ir lig šiol niekas nedrįso tiems niekšams pasipriešinti. Bet gi biznieriems tie valkatos tiek įkyrėjo, kad jie nutarė saukti susirinkimą ir ieškoti būdų, kad padarius galą tam valkatų siautimui — well pamatysime.

Labdarybė pirmoj victoj.

Mūsų kolonijos piliečiai gali didžiūotis savo labdarinumu. Na ir didžiūojasi, kur tik progą pasitaiko: ar tai gatvė-

je, ar karčiama, visur ir visiems giriasi su savo labdarybe. Bet ir yra kuo didžiūotis. Tik pamąstykite: pastatė didžiūsių triobesį, — bažnyčią, kurios pastatymas kainavo apie šimtą tukstančių dolerių, ir užrašė airišui, kokiam ten arcivyskupui. Na ar čia ne labdarybė?

Gerbiami valstijos įstatai.

Town oflaikiečiai nemažai rupinasi ir valstijos įstatų gerbimu. o ypač volstedo aktas yra stropiai vykdomas. Aš tikiu, kad skaitytojai žino, kas yra volstedo aktas: tai yra įstatas prieš svaiginamuosius gėrimus. Gal sakysite, kad šis įstatymas neįvykdomas? Yes — lengvu būdu ir štai kaip: Kur nujauciama, kad randasi munšainės, arba tam panašios, ten susirenka volstedo akto vykdytojai — senberniai, mamų lydimi ir išgeria visą svaiginantį skystimą, o pabaigę užsimuša viens kitam akis, nusidrasko ausis, nusimuša nosis, o kai kuris net ir į policijos stotį atsiduria pernakvojimui, ir vis vardan to volstedo akto.

Keistenybės.

Čia randasi gana keistų piliečių; net tokių, kurie gali pasimatyti ir su "velniais" ir su jais pasikalbėti. Tas atsitiko netolimoj praecij. Tokią privilegiją turi išimtinai idejiniai krikščionys demokratai.

—Blandis.

Prof. Benderio Ašakymas į J. Elias ir Dr. Zimonto Sveikinimus.

Balandžio 20 d. š. m. pabaigė 50-tus savo gyvenimo metus didelis lietuvių draugas, daug pasidarbavęs mūsų tautai, Princetono Universiteto lietuvių kalbos profesorius Benderis. Jis lietuvius taip pamėgo, kad išmoko jų kalbą ir daugelyje atvejų gynė jų reiklaus.

Ta proga, Dr. A. Zimontas, Sandaros ir J. Elias, Universal State Banko prez., Chicagos Lietuvių Vaisių buto vardu nusuntė jam sveikinimo telegramas. Į tas telegramas prof. Benderis atsakė: "Brangus Ponai:

Leiskite man išreikšti jums ir jūsų draugams savo dėkingumą už jus sirdingus sveikinimus ir linkėjimus, kuriuos jus man išreikšėte mano gimimo sukaktuvių dienoj. Vienas iš didžiausių mano gyvenime pasitenkinimų yra tame, kad aš žinau, kad jūsų tautiečiai išreiškia man savo draugiškumą. Aš geisčiau, kad aš bučiau daugiau pasitarnavęs, kad buti vertu jūsų dėkingumo. Aš galiu užtikrinti jus, kad jūsų senobinė ir jūsų žmonių veiksmi ir valstybė, visuomet pasilik vienu iš pagrindinių mano studijavimo ir atsidavimo veiksmių.

Leiskite man paikinti jums ir jūsų organizacijoms kuodi-

džiausios laimės ir pasisekimo. Su tikra pagarba pasilieku Jums ištikimias Herold H. Bender.

Gražios Lietuvių Dainos ir Muzika

Teiktos per Peoples Radio valanda.

Praeito antradienio vakare, vėl turėjome malonumo pasiklausyti gražių lietuviškų dainelių ir muzikos, kurios buvo leidžiamos oro bangomis iš stoties WGES, pastangomis Peoples Furniture kompanijos.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

OF SANDARA published weekly at Chicago for April 1-st 1932 State of Illinois County of Cook Before me, a Notary Public in and for the State and County aforesaid, personally appeared Mikas Vaidyla, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Editor of the Sandara and that the following is the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 411, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher Lithuanian National League of America, 3236 S. Halsted St., Chicago, Ill. Editor M. Vaidyla, 3236 South Halsted St., Chicago, Ill. Managing Editor A. Vaičiūnas, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a firm, company, or other unincorporated concern, its name and address, as well as those of each individual member, must be given.)

Dr. A. Zimontas, President, 3236 S. Halsted St., Chicago, Ill. D. Piwaronas, Treasurer, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill. A. Micevich, Secretary, 3236 S. Halsted St., Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of bonds, mortgages, or securities are: (If there are none, so state.)

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as the circumstances and conditions under which the stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

A. Vaičiūnas, managing Editor Sworn to and subscribed before me 15th day of April, 1931. Matas Bieksha, Notary Public (My commission expires march 20th 1934.)

Šį sykį ypatingai gerai pasizymėjo dainininkai: J. Romanas, A. Čiapas, ponis H. Bartush ir p-lė G. Tamkūtonis, kurie tikrai gražiai sudainavo keletą gražių lietuviškų dainelių. O garsusis Peoples radio kvartetas ir duetas su savo maloniais ir sutartiniais balsais, žavėte žavėjo klausytojus.

Dr. Dentistas C. T. Vezeilis pateikė įdomią kalbą apie dantų užlaikymą. Prie to juok darys Čialis Kepurė juokino klausytojus pasakydamas naujus ir gražus juokus, o tarpuose dainų ir kalbų buvo graži ir rinktina muzika. Baigiant programą pranešėjas užkvietė klausytojus pasinaudoti barge niais ant visokių namų reikmenų, kurias šią savaitę gali-

ma rasti abiejose Peoples Furniture Co. krautuvisėse.

Tai buvo valanda, kurią malonu klausytis. Bet turiu pasakyti, kad iš daugelio lietuviškų radio valandų Chicagoje, kaip kurių net gėda ir klausytis. pavyzdžiui: vieną valandą teko girdėti pereitą nedėdienį. Nekurie programo dalyviai — dainininkai ant tiek yra "žali", su netašytomis balsais, kad net karšta darosi besiklausant jų dainavimo. Tai jau neatleistina radio valandos teikėjui. Jeigu jau tai yra daroma dėl neturto — neišgali gauti geresnių dainininkų, tai geriau būtų, kad partotų geresnių lietuvių dainininkų įdainuotas plokšteles, už ką mes butume jam dėkin-

gi ir neištatyti lieuvių ant pa juokimo.

Zinoma, jeigu tas lietuviškos valandos teikėjas garsintų tik save, mes nieko nesakytum. Bet kuomet jis garsina, kad tai yra lietuvių valanda — "Lithuanian Hour" tai jis lietuvių tautai teikia meškos partarnavimą. Taigi mes ir prašome to lietuviškos valandos leidėjo pasigailėti lietuviškų gražių lietuvių dainelių ir neleisti sudarkyti melodijų oro bangomis. Tuomet, mes, lietuviai ir kitataučiai klausysimės lietuvių radio programos ir busime dėkingi leidėjams.

Klausytojas A. P.

Garsinkites "S A N D A R O J E"

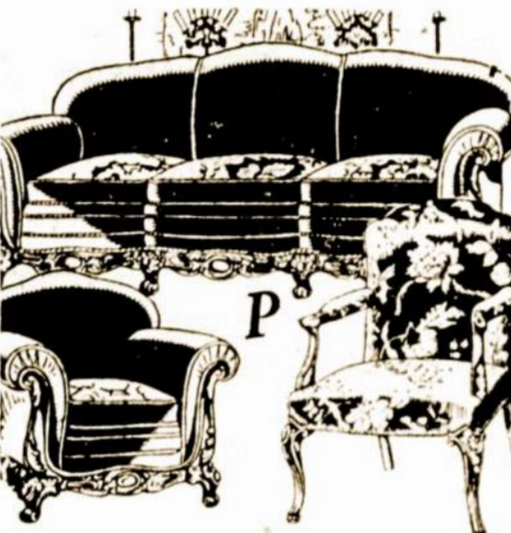
DIDELIS PAVASARINIS

ISPARDAVIMAS Parlor Setu

Dabar Tęsiasi Abejose

Peoples Furniture Co.

Krautuvisė

Dabar pirkdami suėdysite daugiau kaip pusę pinigų

\$198 vertės setai po	97.50
\$150 vertės setai po	75.00
\$125 vertės setai po	57.50
\$95 vertės setai po	48.00
\$80 vertės setai po	35.00
\$55 vertės setai po	29.00
\$48 vertės setai po	20.00

Labai platus pasirinkimas Naujų Madų Spalvų ir Apendingimų.

Peoples Krautuvisė užlaiko nuosavą setų dirbtuvę, todėl ir gali visuomet par-duoti už mažesnę kainą — kaip bile kur kitur.

Todė lankykite šias krautuvises ir taupykite pinigus!

PEOPLES FURNITURE CO.

4177-83 Archer Ave. Lafayette 3171

2536-40 W. 63rd St. Hemlock 8400

COME AND HAVE A JOYFUL HOUR AT OUR

THIRD ANNUAL DANCE

Given By

GAY PALS A.C.

AT ST. GEORGE'S PARISH HALL 32nd Place and Auburn Ave.

SATURDAY EVENING May 21 1932 st

Music By

10 FRANK RODRIGUEZ Ten and His Ten Original Red Devils 10

Entree at 7:30 P. M. — Tikets 50c.

OFICIALE LIETUVIŲ KATALIKŲ EKSKURSIJA

Į EUCHARISTINIŲ KONGRESŲ ir LIETUVŲ Kunigų Vienybės Vadovaujama Išplauks iš New Yorko

BIRŽELIO 9, 1932

Nauju Motoriniu Laivu SATURNLA

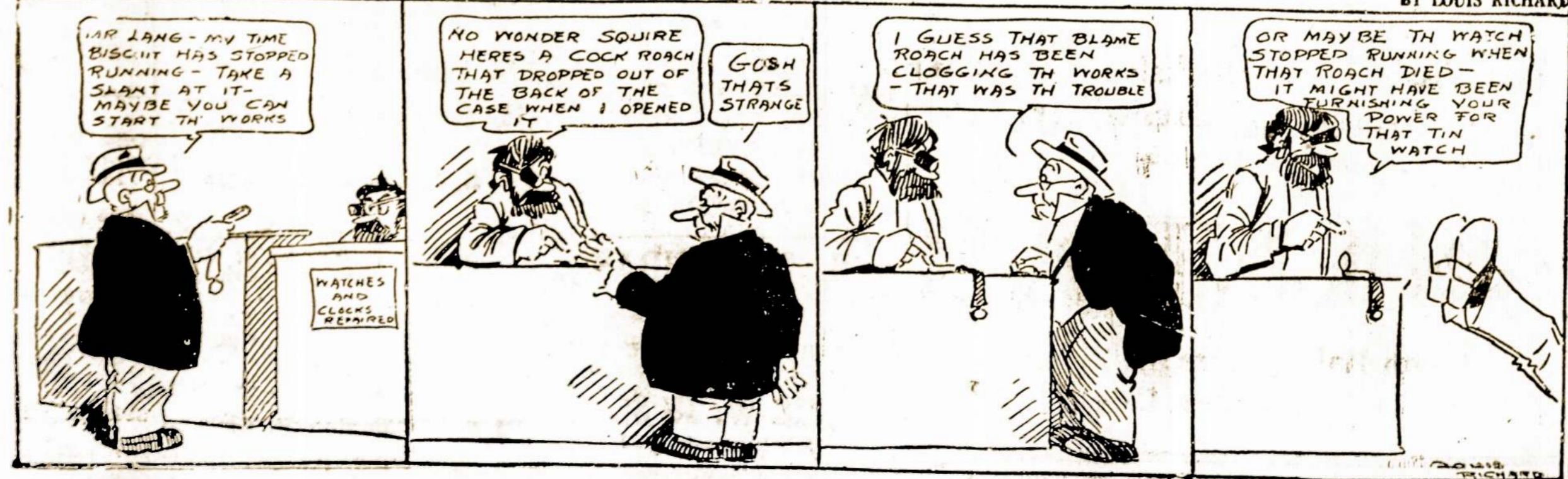
Ekskursijoje dalyvaus: Vyskupai, Pralotai ir Katalikų Šviesuomenė. Šv. Tėvo leidimu, laive bus užlaikomas Sv. Sakramentas.

Atgal iš Klaipėdos ekskursantai grįž Skandinavų Amerikos Linija, per Kopenhagą.

Visa kelionė į Eucharistinį Kongresą ir atgal iš Lietuvos į New Yorką, Turistine Klase, tiktai \$240.00

Reikale Ekskursijos kreipkitės į vietos lietuvių agenta arba į SCANDINAVIAN AMERICAN LINE

SQUIRE EDGE GATE—A Case of Lost Motion

BY LOUIS RICHARD

MARGUTIS Radio Bangomis

Muzikos, dainų ir visokologijos žurnalas isaina kas dvi savaitės. Kaina metams \$2.00. Pusei metų \$1.00 Kas vakarą, 10 val., duodama radio programos, kuris girdimas Chicagoje ir apvelinkėse.

Margučio adresas:

2437 West 69th St. Chicago, Ill. Telefonas: Grovehill 2242

Chicagoje

Bendras vaikų Draugijų Vakarai.

Jaunoji Birutė ir Jaunimo Dailės Choras pasirodys Lietuvių Auditorijoje.

Užbaigimui šio sezono dvi žymesnės vaikų draugijos priklausančios SLA. nusprendė bendromis spėkomis parodyti Chicagoje lietuviams ką jos geriausia išmoko per išstisus metus.

Vakarai įvyks už kelių savaitių Lietuvių Auditorijoje. Jaunoji Birutė ėmė skubiai rengtis. o Jaunimo Dailės choras, iš So. Englewood žada svečius nustebinti savo programa.

Prie rengimo šio koncerto prisidės ir SLA. 6-tas apskritys. Jo valdyba taip nutarė paskutiniam susirinkime.

Sandariečių Vakariene Buvo Graži ir Įspudinga

Publikos prisirinko pilnos sveatinės ir visi užganėdinti.

Retai kuomet susirenka toks skaitlingas burys draugiškos publikos, kaip kad pereitą sandariečių vakariene, šešt. balandžio 23 d., Lietuvių Auditorijoje.

Čia matėsi didžiama mūsų darbuotojų, kurie retai aplėdžia rimtą parengimą; čia buvo taipgi ir tikiu, kuriems aplinkybės leidžia tik retkarčiais atsilankyti.

Šokiai, žinoma, buvo ilgiausia vakaro dalis. Čia dalyvavo beveik visi ir net iki antros valandos išryto. Bet tai ne viskas. Vakariene buvo šauni ir atsakančiai priengta; patarnavo Ruta Gay mergaitės. Dak taras Zimontas atliko ne tik toasmasterio rolę, bet ir atstovavo visus kalbėtojus. P-lė A. Ancūtė įspudingai padainavo kelias daineles.

Kitą daug platesnę programos dalį išpildė Jaunosios Birutės ir Ruta mergaičių narės. Sixtetas p-lės V. Stradomskaite vedamas puikiai sudainavo trejatą dainų. Aldona Zubaiūtė pašoko ispanų šokį. Duetas iš Elenor Platkauskaitės Nelie Jurevičiūtės, harmoningai padainavo keliata liaudies dainelių. Aldona Bitautaitė ir Sal. Aleksunaitė šoko labai gyvą šokį, kuris geriausia patiko Josephine Aleksunaitė jauna pianistė skambino trumpą gabalėlį. Ruta mergaitės pašoko savotiškai sukombinuota klumpakojų. Užbaigė šešios mergaitės lietuviškų šokių "Saltyšius". Šiai jaunųjų programos daliai pirmininkavo Ruta Gay mergaičių pirmininkė Aldona Gulbinaitė.

Zinoma, buvo dar daug kitokių dalykų, kuriuos dėl laiko stokos negalima suminėti. Ypač reikia atiduoti kreditą poniai Micevicienei už valgių priėmimą ir M. Narvidui, Platkauskui, Juozapavičiui ir kitiems už atlikimą daug kitų svarbių darbų. Sandariečiai pasirodė šį kartą labai gražiai. Dalyvavusieji ilgai atsimsis šią draugišką vakariene.

—Buves.

Ruta Gay Mergaitės

Rengia bunco parę gegužės 14 d. Sandaros svet.

Šis mergaičių klubas nelabai seniai, sumanymu ponios Valšvilienės, susiorganizavo, bet jau spėjo keletą kartų pa-

sirodyti visuomenei. Jos yra jau davusios vaidinimą ir dalyvavusios keliuose parengimuose ant programo, kaip šokėjos. Šis klubas, tai jaunų lietuvių, kurios dar tebelanko kas šeštadienį, 2 val. po pietų. Sandaros svet. ir turi knygynėlį; jos stengiasi išaugti pavyzdžiams lietuvių, mis, mylinčiomis savo tautą ir kalbą ir už tai užsitarnauja paramos iš visuomenės.

Dabar Ruta Gay mergaitės rengia bunco party, kurį įvyks šeštadienį, gegužės 14 d., Sandaros svet., 7 val. vak. Bus dovanų ir užkandžių. Įžan ga tik 25c. Gerbiamieji, visi esate širdingai kviečiami atsilankyti.

Aldona Gulbinaitė, prez.

"Rutelės Žaliuoja"

Mes dainuotume Lietuvoj dainuodavom:

"Sesutės daržely Gražus žolynėlis. Jis visad žaliuoja... Žiema vasarėlė."

Mūsų rutelės irgi žaliuoja žiema vasarėlė..

Jos gyvuoja tik apie pora metų, o jau ant tiek yra populiarės mūsų didžiojoje Chicagoje, kad be jų koks nors parengimas, tai kai mėsa be druskos. Užtenka suminėti jų vardą ir jau publika pasitinka su gausiais aploidsimentais. O tas reikiška, kad jos visuomet gražiai pasirodo su savo šokiais.

Dabar jos sako: "Jeigu jus norite, kad mes dalyvaudume jūsų parengimuose, tai mes prašome įsidėmėti ir dalyvauti mūsų parengime — mes jums taip pat padainuosim ir pašaksim. Taipgi duosime progą ir jums pasiūkyti, užsikąsti ir palošti bunco. O lošiant buco, laimingesnieji turėsite progą laimėti brangių ir gražių rankdarbių — dovanas."

Mat, mūsų rutelės (Ruta Gay Girls) rengia bunco party su šokiais, užkandžiais ir tam tikru programu. Tas viskas įvyks šeštadienio vakare, gegužės 14 d., 1932. Sandaros svet., 3236 So. Halsted St.

Taigi mūsų ir yra pareiga paremti šios jaunųjų draugijų lėšas parengimą, o jos užtai dar nekartą puikiai pašoks. Dėdė

ŠIS BEI TAS

Reikia išpildyti savo žodį

Visi išpildantieji savo pažadą yra skaitomi gerais teisingais žmonėmis ir buna visų gerbiami. Yra nuotikių pasauly kad ant prižadėto žodžio išpildymo kabo žmogaus gyvasis. Paprastai buna, kad žmogus savo drauguose ir abelnai pasidaro draugijinė išmata. Geriausia buna savo žodžio ne-duoti, negu paskui jo nepildyti

Bridgeporto ir Ciceros rinkimai.

Prie tokių savo žodžių nepildančių žmonių galima prisikaityti tuos lietuvius, kurie prieš balandžio 12 rinkimus davė savo žodį balsuose už Bridgeporto ir Ciceros lietuvių kandidatus į valdiškus darbus, bet rinkimams atėjus balsavo už svetimtaučius arba visai ne-balsavo. Jeigu lietuvis kandidatas negali remtis ant savo tautiečių duota garbės žodžio, tai ant ko tad galima remtis?

O gal tai pavydas?

O gal mūsų lietuviuose pradėjo pavydo liga siausti? Išrodo, kad patarlė apie muziko šunį. Nė pats ėda, nė kitam duoda" — pusėtina tinka mūsų tiems lietuviams, kurie geriausiai balsuoja už svetimtaučį ir nieko negauna, negu kad balsavus už lietuvių ir tuomi nors jam suteiks gerą darbą. Todėl nesterbėtina, kad lig šiol daugelis tirštai apgyventų lietuviams kolonijų neįstengė išrinkti lietuvių net į menkas valdininkijas.

Mums reikia imti pavyzdį iš žydų

Nors žydų tauta išsimečiusi po visą pasaulį, vienok ji moka palaikyti savo tautinę vienybę ir todėl ji netik nežus, bet atpenė labiau suzydėjo ir aukščiausio pakilo ekonomiskai ir plitiskai. Pirmutinę vietą pas žydus užima rėmimas savo tautiečio ar tai valstybėje, pramonėje ir politikoje. Lietuviams labai gerai žinoma, kad žydas niekad neina pirkti savo reikmenų paš kitataučius. O didžiama lietuvių greičiaus nubėga į svetimtaučio kratuvę savo reikmenų pirkti, o ne pas saviški. Užtai žydai išaugina savo tautiečių reikalus aukomis ir įtekme. Tuomi tarpu lietuvių pramonininkai skursta ir negali ant aukštesnės papėdės atsistoti. nės jie savo tautiečių paramos neturi.

Tad bukime lietuviams

Šitam lietuvių inderentiškumui kaip nors reikia padaryti galas. Kaip ir visada, tam pradžią turi padaryti mūsų laikraštija, kuri kiekvienam laikraščio išlaidoje turėtų — lietuvis pas lietuvių — idėja skie-piti mūsų lietuviuose. Taip pat daug prie tos idėjos įgyven dinimo galėtų prisidėti mūsų draugysčių, klubų ir susivienijimų nariai, kurie visada palaiko ryšius su plačiomis miniomis. Ir jeigu visi nuo širdies imtumėmės — lietuvis pas lietuvių — idėją nuolat skleist, tai į trumpą laiką galėtumėm džiaugtis savo darbo išdavomis.

Remkime tik teisingus lietuvius

Suprantama, kad mūsų remėmieji lietuvių turi būti teisingi ir ne bandyti pasinauti doti sukta lietuvių rėmimu. Taigi lietuvis matys pas svetimtaučį pigesnėmis kainomis parduodamas prėkes, tai jis pas lietuvi visai neis. Čia jau ir verstininkas turi mokėti priedavimo prisitaikinti, jeigu jis nori daryti kompeticiją kitiems ir prilaikyti savo tautiečius

prie savęs. Suteikdami savo prėkes prieinamomis kainomis ir nuosirdum patarnavimu, mus vaizbininkai įsigys lietuvių užuojautą ir nereikės tada skųstis, jog lietuvių jų nerėmia.

A. Brijunas-Pavetaitis

Sudiev Mano Mylimoji.

Sudiev tu mano mylimoji, Svajonė jaunų dienų, Sudiev ir meilė audringoji Ir baimė praėitų laikų.

Man liudna, bet gana dejuoti, Aukščiausio skirta man dalis, Kad amžius išstisus vergauti Reikės po svetimas šalis.

Sudiev tau, jeigu paslaptiniai Tave jausmais aš užgavau, Už visą tai labai širdingai Atsiprašau, atsiprašau.

Praeis kiek laiko, nebregėsi, Manęs jaunoji gal daugiau Ir draugą greit išsižadėsi. Pamilesi kitą tu tuojuau.

Bet retkarčiais kuomet skaitysi Svajonė mano sau ramiai, Ir tyliai, tyliai pasakysi: "Karštai mylėjo jis mane."

—X.

Chicagoj lankės p. D. Klinga

Šiomis dienomis Chicagoj lankėsi "Vienybės" biznio vedėjas p. D. Klinga. Antradienio vakare jis buvo užsukęs į Sandaros redakciją ir pasidalino su sandariečiais kelionės įspūdžiais.

PRANEŠIMAS

Šimtinės kuopos susirinkimas įvyksta sekantį trečiadienį, gegužės 4 d., pas pp. Vitkus namuose, 6616 So. California Ave., 8 val. vakare. Butinai visi nariai susirinkite, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Taipgi bus ir kitko. Nepamirškite, sekantį trečiadienį.

—P. Gribienė.

Kodėl Moterims Truksta Vyrų.

Beveik visų šalių statistika rodo, kad vyrų gimsta mažiau, negu moterų. Bet vyrų daugiau ir miršta kaip tik tokio amžiaus, kada jie gali vestis. Kokios gi yra to pasėkos? Tūkstančiai moterų negali rasti sau gyvenimo partnerių.

Vienos daktaras Pospešil parašė veikalą, kuriame taip pat nurodė, kad vyrų mirtingumas yra daug didesnis, negu moterų mirtingumas. Nors Vienoje berniukų 1—15 metų amžiaus 3 tūkstančiais daugiau, negu mergaičių, bet tas skirtumas turi tendencijų iš-

lyginti. 296.000 moterų 20—33 metų amžiaus 1931 m. teko 272.000 vyrų. Pokariniu laikui Vienoje buvo neįstėkėjusių moterų 54.000 daugiau, negu prieš karą.

Labai charakteringai, kad toks reiškinys yra lyg ir priešingas gamtai, kuri pasauliui vyrų duoda daugiau negu moterų. Vyrų mirtingumas rodo, kad jie, o ne moterys gali būti vadinami "silpna lytimi". Del mirtingumo subrendimo amžiauje labai daug vyrų nesudaro sąjungų su moterimis. Maža to, didesnio vyrų mirtingumo pasėka yra našlės, kurioms jau sunkiau dar kartą tekėti. Bet nereikia manyti, kad apsidėmimas trumpina vyrų gyvenimą. Nustatyta, kad vedę vyrų ilgiau gyvena, negu nevedę.

1931 metais Vienoje liko našlėms 8.000 vyrų, o našlėms 12.000 moterų.

Įdomu ir Vienos ligonių statistika. Pacienčių visada daugiau, bet pacienčių mirtingumas didesnis. Nors savižudijų tarpe moterų daugiau, vyrų dažniau miršta.

Paradise Flower Shop

Visokių Rusių Puodinių gėlių, krūmų, medelių, rožių krūmų. Hydrangejų, paparčių, gumos medžių ir gerėnųjų prieinamomis kainomis. Taipgi bus duodama 10 pryzų.

3428 So. Halsted St. Chicago.

MUZIKOS MOKYKLA

Duodu piano lekcijas prieinamomis sąlygomis ir, reikalaujant, — atvažiuoju į namus. Deliai platesnių informacijų kreipkitės pas VERA STRADOMSKAITĘ 3357 So. Morgan St. Tel. Yards 6120.

BAGDONAS BROS.

Mes perkraustom rakandus ir Pianus Chicagoj arba į tolimus miestus — mūsų darbas užtikrintas.

PRISTATOM ANGLIS Taipgi mes pristatom anglis nužeminta kaina ant kiekvieno pareikalavimo ir bile dalį miesto. Kreipkitės pas mus į ofisą: 3244 So. Halsted St., Tel. Calumet 3399 Res. 828 W. 34th Place Tel. Yards 3408

Urba Flower Shoppe

Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai. Specializuojame laidotuviems Gėlėmis. 3324 So. Auburn Ave.

GRABORIAI

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas

J. F. Eudeikis Komp.

PAGRABŲ VEDEJAI Didysis Ofisas 4605-07 S. Hermitage Ave. Tel. Yards 1741 ir 1742 SKYRIUS 4447 South Fairfield Avenue Tel. Lafayette 0727 SKYRIUS 1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill. Tel. Cicero 3794 SKYRIUS 3201 Auburn Avenue Tel. Boulevard 3201

S. M. SKUDAS

LIETUVIS GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS Didelė ir graži kopyčia dykai 718 W. 18 St. Tel. Roosevelt 7582

Tel Yards 1138 Stanley P. Mažeika LIETUVIS GRABORIUS Automobilius galima gauti visokiems reikalams. 3219 Auburn Av. Chicago

S. D. Lachavicz & Son

LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS Patarnauju laidotuvių kuopigianšiai. Reikale mieldžiū atsiūskite, o mano darbu busite užganėdinti. 2314 West 23rd Place Tel. Roosevelt 2515 ir 2516 SKYRIUS: 1439 So. 49th Court, Cicero, Ill. Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI

Tel. Franklin 5745

CHAS. A. PEPPER

LIETUVIS ADVOKATAS 155 N. Clark St. Room 909 Namuose, 3117 S. Union Ave. Nuo 7 iki 9 val. vak. Res. Tel. Victory 2213

JOSEPH J GRISH

Lietuvis Advokatas 4631 So. Ashland Ave. Tel. Boulevard 2800 Rez. 6515 So. Rockwell St. Rel. Republic 9723

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS Mieste Ofisas 77 W. Washington St. Room 1502 Tel. Central 2978 Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų Vakara: Utarn., Ktv., ir Subatos — 6 iki 9 val. 4145 Archer Avenue Tel. Lafayette 7337 Namų Tel. Hyde Park 3395

LEONAS S. MIKELONIS

ADVOKATAS 10 South LaSalle Street Vakara: nuo 6 iki 9 valandai 3315 South Halsted Street Telephone Boulevard 3697

K. GUGIS

ADVOKATAS MIESTO OFISAS 127 N. Dearborn St., Room 1111 Telefonas Central 4411 Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų GYVENIMO VIETA 3323 So. Halsted St. Tel. Boulevard 1710 Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS

ADVOKATAS 11 So. La Salle St., Room 1934 Telephone Randolph 0382 Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak. 3241 South Halsted Street Telephone Victory 0502 7—9 vak. apart Panedėlio, Seredos ir Pėntynios

DAKTARAI

Ofiso ir Rezidencijos Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH

756 West 35th St. (kampas 35-tos ir S. Halsted St.) Ofiso valandos: nuo 1 iki 3, nuo 6:30 iki 8:30 Nedėliomis pagal sutartį Tel. CENTRAL 7079

B. G. Lambrakis M. D.

Gydytojas ir Chirurgas Ausų, Nosies, Gerklės Specialistas Buves 5 metus Vienos ir dabar Illinois Universitete profesorium. Rez. Tel. Longbeach 9453 Valandos: nuo 1 iki 4 ir pagal sutartį. Room 1447-49 Pittsfield Bldg. 55 E. Washington St. Chicago

Phone Hemlock 2061

DR. C. K. KLAUGA

DENTISTAS 2420 W. Marquette Road Naujo ofiso valandos: Antradieniai, ketvirtadieniai ir šeštadieniai nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Senas ofisas 1821 Halsted St. Val: pirmadieniai, trečiadieniai ir penktadieniai nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS 4645 South Ashland Avenue Virš Marshal Drug Store Arti 47th Street

Tel. Republic 2256—Hemlock 2019

DR. K. DRANGELIS

DENTISTAS 2403 West 63rd Street Kampas 63rd ir Western Ave.

Dr Suzan A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligy 4145 Archer Ave. Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų Seredomis ir nedėliomis pagal Susitarimą Ofiso Tel. Lafayette 7337 Rez. Tel. Hyde Park 3795

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street (Cor. Leavitt St.) Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v. Ned. ir Seredomis pagal sutartį. Rez.: 6628 S. Richmond St. Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofiso Valandos: 10:30 iki 12 v. rytais 1 iki 3 val po pietų 6 iki 9 val. vakara. Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais Ofisas: 1821 So. Halsted Street Telefonas Canal 0257 Rezidencija: 6600 So. Artesian Avenue Telefonas Prospect 6659

Dr. M. T. Strikol'is

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Perkėlė savo abu ofisus į naują vietą po numeriu 4645 So. Ashland Ave. Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakara Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel.: Boulevard 7820 Namai 6641 So. Albany Ave. Tel.: Prospect 1536

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS 3243 South Halsted Street CHICAGO, ILL. Tel. Boulevard 5914 ir 5915

DR. S. NAIKELIS

Gydytojas ir Chirurgas Valandos: Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 Nedėliomis pagal sutartį 756 W. 35th Street N. E. kampas 35th ir Halsted

DR. A. J. ZIMONTAS

SENIAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS 3252 South Halsted Street

DR. A. L. YUSKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2422 West Marquette Road Cor. 67th St. ir Artesian Ave. CHICAGO, ILL. Šeštadieni ir trečiadieni po p. v. pagal susitarimą